

НОРМУРОД НАРЗУЛЛАЕВ

МУРУВВАТ

ШЕЪРЛАР, ҚУШИҚЛАР

**Тошкент
«КАМАЛАК»
1994**

Н 28

Нарзуллаев Нормурод.

Мурувват: Шеърлар, қўшиқлар.— Т.:
Қамалак, 1994.—112 б.

Аксарият одамлар шеър ёшликнинг зеб-зийнати, деб ўйлайди. Мазкур тўплам муаллифи Нормурод Нарзуллаев эса шеърининг инжиқ илҳом париси билан қалин дўст киришган оқсоқол шоирларимиздан биридир. Қўпчилигингиз у кишининг машҳур ҳофизларимиз куйга солган қатор рубобий шеърларини камида хиргойи қилиб юрасиз. Шоирнинг кейинги йиллардаги машқларидан намуналар киририлган бу янги мажмуа ҳам шеърга, қўшиққа ташна кўнгилларга завқ бағишлашига умидвормиз. Зотан, шеър ёза олиш фалакнинг фақат айрим одамларгагина кўрсатган улуғ мурувати бўлганидай, уни тушуниш, суйиш сезими ҳам барчага бирдай, тенг насиб этавермайдиган ноёб неъматидир.

Нарзуллаев Нормурод. Великодушие:
Стихи и песни.

Ўз2

ISBN 5-633-00904-5

Н $\frac{4702620202-4}{356(04)-94}$ — реж. қўш.— 94

© Нормурод Нарзуллаев, 1994 й.

I

ВАТАНИМ, ОНАМ — ОЛТИН БЕШИГИМ

**Ўзбекистон — келажаги улуг дидир,
Ўз дили бор, ўз йўли бор, ҳур байроғи бор.
Мен — ўзбекман, миллатим ёр, кўнгилда Ватан,
Йўллар ойдин, қалблар ёққан нур, чароғи бор!**

* * *

Умр оқар дарё мисол шитоб айлаб,
Гоҳо шодон, гоҳо дилни хуноб айлаб.

Насиб этмиш ёр, диёрни қуйлаш менга,
Нур улашдим, элга қалбим офтоб айлаб.

Бўрмадим ҳеч ҳаётимда равон йўлни,
Қоқилмайсан юрсанг агар савоб айлаб.

Иймонимга, виждонимга суяндим мен,
Қисмат мени синаганда гирдоб айлаб.

Емонлардан йироқ юрдим умрим бўйи,
Яхшиларни эъзоз етдим тавоф айлаб.

Инсон яшар умид билан бу оламда,
Кетма, ҳаёт, орзуларим сароб айлаб.

Еру кўкда кўнгил этур ишқ элчиси,
Бахтиёрман муҳаббатим китоб айлаб.

Меҳнат билан халқ дуосин ол, эй Нарзий,
Диллар аро ширин жонинг рубоб айлаб.

ЭРК МУБОРАК

Қанотингдан ўпай, оппоқ кабутар,
Тонгдан балқди олам бўйлаб хушхабар,
Кулиб боқди ўлкамизда музаффар,
Ҳақиқатнинг тантанаси — муқаррар,
Ўзбекистон, истиқлолинг муборак,
Бахт-иқболинг, истиқболинг муборак!

Қучиб, ўниб топтадилар қадрингни,
Ётлар кўмди тириклайин қалбингни,
Буколмади зинҳор мағрур қаддингни,
Бугун кўрсин қудратингни — қурбингни,
Ўзбекистон, истиқлолинг муборак,
Бахт-иқболинг, истиқболинг муборак!

Давлатим бор, миллатим бор, тилим бор,
Қуёшiston, диёнатли элим бор,
Дўст-душманни сараловчи дилим бор,
Иймон билан танлаган ўз йўлим бор,
Ўзбекистон, истиқлолинг муборак,
Бахт-иқболинг, истиқболинг муборак!

Бошимизда гулгун ёнсин байроғинг,
Омон бўлсин ҳар тирик жон — қароғинг,
Онажоним, кўзга суртгум тупроғинг,
Насиб этсин ўзимизга қучоғинг,
Ўзбекистон, истиқлолинг муборак,
Бахт-иқболинг, истиқболинг муборак!

**Зулумотни нур қувгани чин энди,
Юзимизни гул ювгани чин энди.
Мустақиллик ёр бўлгани чин энди,
Адолату эрк кулгани чин энди.
Ўзбекистон, истиқлолинг муборак,
Бахт-иқболинг, истиқболинг муборак!**

24.IX.1991

ОҚҚАН ДАРЁ ОҚАДИ...

(Мустақиллик мадҳияси)

Истиқлол субҳидамин шаббодаси барқарор,
Минг шукурким, табаррук ўзбегим тупроғида,
Ҳумо қуши — бахт қуши бошга қўнмиш сервиқор,
Дунё кетмас давлатдир юрагим ардоғида.

Оёқдаги тушову қўллардаги занжирлар,
Диллардаги оғулар бахт экани рост бўлсин!
Пешонамизни силаб ўзин бағрига пирлар —
Олганлиги қуламас тахт экани рост бўлсин!

Миллат бўлиб қайтди-ей йўқотган

маржонларим,

Кўзмунчоғим келтирди мангуликни тилимга.
Тилло бошлар тирилди, уйғонди виждонларим,
Туморларим айланди эътиқоду динимга.

Муборак зиёратгоҳ Макка билан Мадина,
Мусурмон дунёси бор талпинажак тавофга.
Иймонга ихлос қўйиб, ким йўл олса мардона,
Кўнгли соф, равшан бўлур, у қолажак савобга.

Мовароуннаҳр ери — аждодларим шуури,
Доно Шарққа бу олам келаверсин таъзимга,
Асрий замин нидоси — чинорларим томири,
Тақдир каби туташдир тарихимга, назмимга.

Жаҳон таниди юртим, БМТнинг томида
Ҳилпирар мағрур бугун Ўзбекистон байроғи.

Элчиларимиз сўзлар ҳур Ватаним номидан —
Мўътабар минбарлардан бўлиб кўзин қароғи.

Ўлкамизда кезмоқда Мустақиллик нафаси,
Янги ҳаётга асос — кўкракда эл имони.
Мингбулоқ фаввораси — халқимнинг насибаси,
Ризқи бутун ўзбекмиз, Оллоҳ таоло эҳсои!

Ниятлар холис бўлсин, бу — ярим давлат, ўртоқ,
Сўнмас Умид, Муҳаббат, ёнса юракда ёнғин. Ғ
Бўлсак инсофли, товфиқ, оқибатли, дўст, иноқ,
Аямайди табиат саховатин, борлигин.

Еру кўк муруввати, чин инсоний шафозт
О, айласа қанийди умримизни муваввар?!
Муқаддас бу кунларга ким беради кафолат,
Таҳликада олам ҳам, аждаҳодир хавф-хатар...

Кезиб мисли самандар оловли манзилларни
Етти иқлим саломин келтиражак кабутар,
Карвонлар қўнғироғи уйғотажак элларни,
Буюк Ипак йўли ҳам тикланажак муқаррар!

Оққан дарё оқади, ўзанини йўқотмас,
Учрашайлик сафарда бўлиб тўрт мучал тугал.
Насли-насаби тоза ўзлигига ўқ отмас,
Бир-бирини авайлаб, бағрига олгай ҳар гал.

1992.

ЎЗГА ЮРТДА ШОҲ БЎЛГАНДАН...

Ўзга ойни ҳеч ой дема,
Ўзга жойни ҳеч жой дема,
Ўзга найни ҳеч най дема,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Бегона нон нон эмасдир,
Бегона жон жон эмасдир,
Бегона қон қон эмасдир,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Ҳар кимнинг ўз гулзори бор,
Ҳар кимнинг ўз бозори бор,
Ҳар кимнинг ўз мазори бор,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Татимайди биров оши,
Қовушмайди ётлар боши,
Малол келар отган тоши,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Ёмон эмас, яхши бўлгин,
Шоир бўлгин, бахши бўлгин,
Тумор бўлгин, нақши бўлгин,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Яхши билар ҳар мусулмон,
Мусофирлик дарддай ёмон,
Ўз уйида азиз инсон,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бул!

Дилингни деб, сен дуо бўл,
Тилингни деб, сен имло бўл,
Элингни деб, сен адо бўл,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

Келажакка насиҳатим,
Фарзандларга васиятим,
Будир, Нарзий, қалб дастхатим,
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан
Ўз юртингда гадо бўл!

1—12. XI. 1992
Хелсинки

ТҮЙЛАРИНГ МУБОРАК

**Тўйларинг муборак, Ўзбекистоним,
Эй, жарчи, чорлагин шодиёнага.
Жон элим, фахримсан, жону жаҳоним,
Шодлигим сиғмагай шўх таронага.**

**Ассалом, азизлар, тўйга марҳабо,
Халқимиз оламга ёзар дастурхон.
Озодлик қуёши сочар нур-зиё,
Йўлимиз чароғон, кулди шараф-шон.**

**Тупроғинг олтиндир, бағринг гулбаҳор,
Тарихинг, ўзбегим, машҳур жаҳонга.
Беқиёс, бебаҳо, мафтункор диёр,
Мен сени алишмам ҳеч бир маконга!**

**Сен тинчлик қўрғони, шонли истиқбол,
Мангуга порлагай дўстлик чароғи.
Нон каби азизсан, бор бўл, Истиқлол,
Қўллардан тушмагай зафар байроғи!**

**Гуллагин, яшнагин, топавер камол,
Жаҳонда энг гўзал Ўзбекистоним!
Эй, олтин остонам, меҳрибон онам,
Илҳомим, қўшигим, ғазал бўстоним!**

5.VIII.1993.

ТАЛАБАЛИК ЙИЛЛАРИМ

Биз — бахтиёр эл насли,
Ешлик фасли, гул фасли.
Севги васли, дил васли,
Талабалик йилларим,
Ойдин, бахтли йўлларим!

Ватан — олтин беланчак,
Бизникидир келажак,
Толеимиз кулажак,
Талабалик йилларим,
Ойдин, бахтли йўлларим!

Машъал ёқур илмдан,
Зиё тараб кўнглимдан,
Дуо олгум элимдан,
Талабалик йилларим,
Ойдин, бахтли йўлларим!

Аждодларим — қалб кўзим,
Сўнмас умид юлдузим,
Фарзанд бўлмоқ — чин сўзим,
Талабалик йилларим,
Ойдин, бахтли йўлларим!

Дил тўрида ёр иймон,
Оқ йўл тилар эл, замон.
Ҳаёт олгай имтиҳон,
Талабалик йилларим,
Ойдин, бахтли йўлларим!

1.II.1994.

ҚИРҚ ҚУЛОҚЛИ ҚОЗОН ҚУШИҒИ

*Хўжа АҲМАД ЯССАВИЙнинг
пок руҳига атаганим...*

Туркистон бобони
қучиб, ардоқлаб,
Саҳар суюнчисин
олмиш сунбула.
Шафақдан осмони
кетмиш чарақлаб,
Уни қаршиламиш
эли гул билан!
Қирқ қулоқли қозон —
Темурдан ёдгор,
Қайтмиш диёрига
«олис сафар»дан.
Сигиниб Марказга
кимдир чор-ночор,
Хатто ўчирганди
катта дафтардан.
Даврани кенг олинг,
ўранг қозонни,
Ҳеч қачон қораси
сизга юқмагай.
Ахир, дуо айлаб
ҳазрат Инсонни
Сажда айлаб дунё,
мангу йўқлагай!
Ризқу насибаси
дастурхон бўлиб,

Қутлуғ хонадонга
қозони қайтди!
Йўқотган тумори
Туркистон бўлиб,
Аҳмад Яссавийнинг
иймони қайтди!

23.XI.1990.

АМИР ТЕМУР ҲАҚИДА ҚҰШИҚ

- √ Сиз — Амирсиз, Сиз — Темурсиз,
жаҳонгир султон,
Имондирсиз, виждондирсиз,
Сиз азиз инсон,
Қалблар аро кўтармоқда
руҳингиз исён,
Сиздай мард зот туғилса деб,
умидвор жаҳон,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз.
- √ Оламаро руҳингизни
шод этажакмиз.

Сиз ланг эмас, сиз чўлоқмас,
Суюк бир зотсиз,
Ўзбек элим қисматида
ўлмас аждодсиз,
Томирларда қондай жўшган
ботир авлодсиз,
Сиз — тарихсиз, сиз — дostonсиз,
қўшиқ, баётсиз,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз,
Олам аро руҳингизни
шод этажакмиз.

Ой ва юлдуз бошимизни
тарк этгани йўқ,
Телба ҳаёт дарёлари
гарқ этгани йўқ,

Эски дунё, янги дунё —
фарқ этгани йўқ,
Бахт кулди, деб, пешонамиз
ярқ этгани йўқ,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз,
Оламаро руҳингизни
шод этажакмиз!

Кўҳна Кешнинг ақрабоси
сизни қўмсагай,
Оқсаройнинг остонаси
сизни қўмсагай,
Карвон кўрган сардобаси
сизни қўмсагай,
Самарқанднинг минораси
сизни қўмсагай,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз,
Оламаро руҳингизни
шод этажакмиз!

Шиорингиз: «Русту-рости» —
«куч — адолатда»,
Миллат жони — шуурида,
эрк, садоқатда,
Умр эмас ўтса-кетса
гар адоватда,
Биз, ўзбекка сиз даркорсиз
айни фурсатда,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз,
Оламаро руҳингизни
шод этажакмиз!

Туморларда, дуоларда
яшаб қоласиз,
Кўкни ўпган биноларда
яшаб қоласиз,
Кўзга кўчган зиёларда
яшаб қоласиз,
Нарзий битган наволарда
яшаб қоласиз,
Темур бобо, номингизни
ёд этажакмиз,
Олам аро руҳингизни
шод этажакмиз!

22.VI.1991.

РУҲИНГИЗНИ АЙЛАЙМАН ТАВОФ...

*Ҳазрат Алишер Навоийни
ёд олиб...*

Мен ғарибни кечиринг, Пирим,
Тилим зинҳор келолмас сўзга,
Ташлолмадим нигоҳим қирин,
Суртолмадим ҳокингиз кўзга.

Елвораман фақат юракка,
Кўзларимда ҳалқаланар нам.
Ҳатто дарё келмас кўмакка,
Чўзмас қўлин менга Жайҳун ҳам.

Бу соҳилда мен мўлтирайман,
У қиргоқда ётибсиз бедор.
Дардим ютиб хўн тентирайман,
Давосини тополмай ночор.

Зиёратга талпиниб дунё,
Етти иқлим келмиш таъзим-ла.
Забт этгансиз, Алишер бобо,
Сиз оламини қалам, назм-ла!...

Фариштадай кўчар қалбингиз, —
Руҳдан руҳга учгай ғиротда.
Минг афсуски, қутлуғ қабрингиз
Биздан йироқ — ҳамон Ҳиротда.

Қилган бўлсам сизни безовта,
Назм шоҳи, авф этинг мени.

Қалбим қулфин очдим бир марта
Ўзбегимга тўйингиз куни!

Гулни ушлаб, излайман савоб
Кенг майдонни — катта пайкални.
Руҳингизни айлайман тавоф,
Сўнг ўпаман совуқ ҳайкални!

9.II.1991.

СИЗ МЕНИ БИЛМАЙСИЗ...

**Муҳаммад Иброҳим — инсонман, бекман,
Туркистон ўғлони, асил ўзбекман,
Мусулмон қонида борман, тирикман,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

**Каслар учун ёвман, бошин осарман,
Қон билан тақдирим кўкка ёзарман,
Опоқ руҳим билан дунё кезарман,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

**Ҳақ йўлига тутдим тилло бошиқми,
Аждаҳо ғажиди сийнам — тўшимни,
Имон-ла жон бердим тўкмай ёшимни,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

**Шўроларда менинг алашим бисёр,
Хоин деб атаманг, наслим — қасоскор,
Ким-кимга босмачи — англамоқ даркор,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

**Бўлса гарданимда айбим, гуноҳим,
Кечирсин бандасин қодир Оллоҳим,
Якка ёлғиз ўзи ахир гувоҳим,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

**Нондай азиз номим, ёд этсангиз, бас,
Дуо айлаб руҳим шод этсангиз, бас,
Бордир бу оламда интиқом, қасос,
Сиз мени билмайсиз, нотаниш авлод,
Қадримга етмади бевафо ҳаёт!**

20.V.1992.

ТАВБА-ТАЗАРРУ КАЛОМИ

Асради ўзи Оллоҳ,
Бўлди мададкор, паноҳ,
Қалбимни қийнар гуноҳ,
Манзил-матлабни кўзлаб,
Ўз-ўзимга қайтдим мен!

Эрта келинг, кеч кириг,
Майли, онтлар ичиринг.
Мен шўрликни кечиринг,
Элга кўп ёлғон сўзлаб,
Чин сўзимга қайтдим мен!

Қуришиб сиёҳимни,
Унутиб нигоҳимни,
Шерга бериб оҳумни,
Нур ёғиб қароғимдан
Ўз кўзимга қайтдим мен!

Таянчим — эл иймони,
Иймонида — виждони,
Татимас нопок нони,
Ризқ-рўзим — тупроғимдан
Нон, тузимга қайтдим мен!

Юрдим ўзга йўлидан,
Ушлаб файзсиз қўлидан,
Чўғ ахтариб кулидан,
Кетгандим олис ночор,
Ўз изимга қайтдим мен!

Қуёшим бор, Ойим бор,
Туққан онам, жойим бор.
Бахт қуши — Ҳумойим бор,
Мангу сўнмас, бетакрор
Юлдузимга қайтдим мен!

Иффатим тумор айлаб,
Иззатим ёдгор айлаб,
Дастхатим ашъор айлаб,
Миллат бўлиб, ҳақ бўлиб,
Дил розимга қайтдим мен!

Юрак саломингиз — Мен,
Ўтли каломингиз — Мен,
Қалам, илҳомингиз — Мен,
Ўзбек бўлиб, халқ бўлиб,
Қалб созимга қайтдим мен!

7-8 ноябр, 1993.

МОҲИНГИЗ МАНГУДИР

*Шароф Рашидовнинг пок руҳини
шод айлаб...*

Ёдингиз бир сабаб бўлдию такрор,
Марсия битказди тирик руҳингиз.
Умид қуёшингиз кўрсатиб виқор,
Мангуга ботмаган кўкда моҳингиз.

Бузган бўлсам агар боқий уйқунгиз,
Фарзандлик ҳурмати кечиринг, устоз!
Йўқ, йўқ, ўлмагансиз! Уйғоқ туйғунгиз,
Умрингиз мазмуни — яшашга асос!

Бўрондан кучлидир, қудратли тўлқин,
Дил амрин қадрлар ғолиблар мудом!
Аланга олади ҳамиша учқун,
Ишқли қалб билади нелигин илҳом!
!

Қуёшли ўлкам деб, ўпиб зиёни,
Бошингиз қўйгансиз ерга сўнгни дам.
Кўзингизни очинг, кўринг дунёни,
Бозорга айланмиш сиз билган олам.

Ечолмай қоламан жумбоқ — битганми,
Сиздан катта эди Ўзбек умиди!
Отажон, Сиздан ҳам ё сал ўтганми?
Ва ё замонанинг зайли шумиди?

Бироқ чангал солиб ўй, куйимизга,
Бу ҳаёт бизларга бериб келди панд.

Ҳақиқат иймондай ўз уйимизга
Чироқ ёққанидан аямиз хурсанд!

Умр карвон йўли, карвон зангиши
Биров эшитади, тингламас биров.
Ҳаёт — кураш эрур, ҳаёт жангини
Нелигин мард билар, англармиди ёв!

Узун рўйхатлардан пок номингизни
Қора қалам олиб, ўчирган ҳам биз.
Тинчингизни бузиб, арвоҳингизни
Қабрдан қабрга кўчирган ҳам биз.

Танангиз илк марта қўйилган жойни,
Зиёрат айлашар ҳамон юраклар.
Лола, атиргуллар — қалбингиз қони,
Меҳрингиздан унган алвон чечаклар.

Аммо, алам қилар, бугун қай каслар
Қабрингизга қўйса ҳиссиз гулчамбар.
Яхшиларни дунё хотирлар, эслар,
Яхшиларнинг ёди ўчмас муқаррар!

Дерларки, ким бузса марҳумлар қабрин,
Оппоқ руҳларини этса безовта, —
Манфур зотлар улар! — ўзидан кўрсин,
Кутгай бошларини қилич, тиг, болта!

Ёмонлар косаси оқармас асло,
Сиздан мурод қолди, асрлар қолди!
Ётдан нима қолди, билмадим аммо,
Сиздан мерос қолди, қасрлар қолди!

Ҳақиқат, оқибат, нур чароғи — сиз,
Тияло узук қолди, ёқут кўз қолди.

Яхшилик китобин зар варағи — Сиз,
Сиздан Илҳем қолди, ширин сўз қолди.

Манзил қисқа экан, тўхтади карвон,
Ризқи, насибангиз пайкалда қолди.
Бевафо дунё-да, ҳамма ҳам меҳмон,
Умрингиз армондай ҳайкалда қолди!

Ҳақиқат, адолат яшар оламда,
Инсофли одамлар бор экан, шукур!
Истиқлол қуёши балқди, ўлкамда,
Қадрингиз, қадрингиз тикланди мағрур!

25.X.1992.

**ТИЛЛО БОШ ВА
ҚОНЛИ ТОШ ҲАҚИДА**

**Оддий, тилсиз тош эди
асли турган жойида,
Сангтарошнинг ақлидан
бўлди кўркам, жонли тош.
Тилло бошга отилди
улкан тоғнинг пойида,
Қотилнинг қўли тегди.
Қаранг, бугун қонли тош!**

1989

УСТОЗ, СИЗНИ СОҒИНДИК

Миртемир хотирасига

Кипригингиз биз эдик,
Сизни. Ота — кўз, дедик,
Сиздан нону туз едик,
Оҳ, йўқотиб, бўзладик,
Устоз,
 сизни соғиндик!

Шеърлар битдингиз нечун?
Эркалатдингиз нечун?
Қўлни тутдингиз нечун?
Ташлаб кетдингиз нечун?
Устоз,
 сизни соғиндик.

Тил сарвари эдингиз,
Сўз заргари эдингиз,
Кўз гавҳари эдингиз,
Бизни «бўтам» дердингиз,
Устоз,
 сизни соғиндик!

Ёв қўлида «беш отар»,
Ётлар бизга тош отар,
Ширин жонни қақшатар,
Киприкда ёш шашқатор,
Устоз,
 сизни соғиндик!

Кимдир балки ҳайратда,
(Шундайлар бор ҳаётда.)
Бизлар қолдик гафлатда,
Кўнгил ҳамон ҳасратда,
Устоз,
сизни соғиндик!

Ҳаётда чақнар чақин,
Дарё бор — мағрур эркин,
Хаёл беради таскин:
«Шоир йўқ, деб айтар ким?»
Устоз,
сизни соғиндик!

Нур қолди, офтоб қолди,
Шеър қолди, китоб қолди,
Ҳаётга хитоб қолди,
Асрга жавоб қолди,
Устоз,
сизни соғиндик!

Сизни ёдлар тирик жон,—
Она юрт — Ўзбекистон,
Мерос — шеърий хиёбон,
Суйиб, қўмсар Туркистон,
Устоз,
сизни соғиндик!

26.11.1989

ҚОРАҚАЛПОҒИМ — КЎЗМУНЧОҒИМ

*Азиз оғам Тўлепберген
Қаипбергеновга*

Чин юракдан қўлин қўйиб ўз кўксига,
Тошкент йўллар саломини Нукусига,
Кўз тегмасин камолига, кўрк — ҳуснига,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Қорақалпоқ — қадрдоним, жон жигарим,
Сен — азизим, қорачигим, кўз гавҳарим,
Олиб келди суюнчимни оқ каптарим,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Қон — қардошлик дарахтининг илдизи бир,
Осмони — бир, Ой, Қуёши, Юлдузи — бир,
Динимиз — бир, дилимиз бир, қалб сўзи — бир,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Қорақалпоқ яхши англар ўзлигини,
Бовурим дер, ўз оғам дер ўзбегимни,
Бегонага бермас жасур юрагини,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Бўз тўрғайи, сор бургути бор ўлка,
Қирқ қизига қирқ йигити ёр ўлка.

Кенгга кенгдир, феъли торга тор ўлка,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Пир — Навоий оппоқ руҳи йўлимизда,
Бердақ шоир дўмбираси қўлимизда,
Даҳоларнинг дуолари дилимизда,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Ўзбек билан қорақалпоқ — қўшчинордир,
Мустақил юрт, тахтли-бахтли ҳур диёрдир.
Бир-бирини уйга чорлаб бахтиёрдир,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Йўлинг берсин, толе берсин парвардигор,
Бир томирмиз, якка ўтса умр бекор,
Бир бутунлик, оғзи бирлик — биздан ёдгор,
Ўзбек оғанг — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

Қорақалпоқ кўҳна элсан, оқин халқсан,
Шарқ ақлисан, қалб нақлисан, нур, чақинсан,
Ўзбекларга қону қардош, яқин халқсан,
Ўзбек эли — ўз оғанг,
Иним, кетай садағанг!

9.XI.1993

БЎЛГАНМИСИЗ ФАРҒОНАДА

**Бўлганмисиз олтин водий — Фарғонада,
Қалбин тутар гул-лоладай остонада.**

**Чинорлари мангуликка яшил ҳайкал,
Севишганлар толе излар гулхонада.**

**Ял-ял ёнар шойи-атлас камалакдай,
Қўним топмиш мангу қуёш нурхонада.**

**Меҳнатсевар, инсонпарвар, меҳмоннавоз,
Саломини изҳор айлар таронада.**

**Қизлари шўх, йигитлари марди-майдош,
Осмон акси жило топмиш дурдонада.**

**Садоқатдан сабоқ олар, келса дунё,
Насибаси тугал, бутун ҳар хонада.**

**Нарзий, наво садо берсин чаман ичра,
Гул ҳаётда тўйхонаю шодиёнада!**

**Бўлганмисиз, олтин водий — Фарғонада,
Қалбин тутар гул — лоладай остонада!**

1986

**КЕЛДИ НАВРҮЗ СИЗУ
БИЗНИ СҮРОҚЛАБ...**

**Гул, чечаклар япроғида
Шудринг кулди, шабнам кулди.
Гүзал юртим қучоғига
Баҳор келди, кўклам келди.**

**Бузиб туннинг уйқусини,
Эйиб тонгнинг туйғусини,
Эмиб қуёш ёғдусини,
Наврӯз келди, байрам келди.**

**Осмон узра ҳилол бўлиб,
Қатра бўлиб, зилол бўлиб,
Ошиқ дилда висол бўлиб,
Дилдор келди, эркам келди.**

**Баҳор битган зар номалар,
Исмалоқлар, чучмомалар,
Қизғалдоқлар, ол лолалар,
Дармон келди, малҳам келди.**

**Қалдирғочлар саломида,
Борлиқ ширин каломида,
Ғазалхон эл илҳомида,
Бир дам келди, ҳамдам келди.**

**Ҳаёт бўлиб, шукуҳ бўлиб,
Гулзоримда гулруҳ бўлиб,**

Севгим бўлиб, оқ руҳ бўлиб,
Оқ фариштам, санам келди.

Она ернинг нафасида,
Деҳқон бобо даласида,
Карнай-сурнай садосида
Ризқ-рўз келди, кўркам келди.

Ўзбекистон диёри — бу,
Истиқлолим баҳори — бу,
Кўзмунчоғи, тумори — бу,
Нарзий дейди: — Бекам келди!

1.III.1993

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТИ

Кўзни кўришгаю қўлни меҳнатга.
Ишлат деб Ақлни бергандир Эгам.
Тил, Оёқ, Қулоқ ҳам бурчига эга,
Ишқли юрак билан барҳаёт одам!

Қуёш қанча баланд бўлмасин ердан,
Заминдан қизганмас нур — зиёсини.
Дарёга қўш қирғоқ азиз, қадрдон,
Ҳаёт деб бахш этар ҳар қатрасини.

Ризқимиз сочилган кенг олам аро,
Тақдир китобига битилган умр.
Шоҳдан, гадодан ҳам қолган бу дунё,
Устун бўлмоқликка, дўстим, шошмай тур!

Ойсиз, юлдузларсиз осмон осмонму,
Кундуз фахр айлар қуёши билан.
Гар дўсти бўлмаса инсон инсонму,
Иморат мустаҳкам тамал тош билан!

Ботқоққа ким ботса, демак, айби бор,
Бекор қўл чўзилмас сувда чўкканга.
Пўлат қанот билан учқурдир шунқор,
Гиёҳга меҳр сабаб ердан чиққанга!

Тўқ бошоқ бош эгар она тупроққа,
Илдизи мўрт бўлса, дарахт дарахтмас!
Ташлаб кетмас қушлар жуфтин фироққа,
Олтин бўлолмагай ерда хору хас!

Диллари товланиб ширин сўз билан,
Дўст кўнглин кўтарса содиқ жўралар.
Дардга малҳам бўлмас намак — туз билан,
Ярасин янгилар айрим тўралар!

Кимнинг касби бўлса, амали ўша,
Ҳунари бор одам хор бўлмас асло!
Таяниб иймонга яшар ҳамиша,
Унга бегонадир азал мол-дунё!

Камтарга камолни беради худо,
Манманга заволнинг эшиги очиқ.
Камтар яхшиларни айласа ошно,
Манман ёмонларга қўл берар аниқ.

Умид билан тирик хокисор одам,
Қўли пок, дили пок, топгани ҳалол.
Яхшилар меҳридан мунаввар олам,
Ҳаётга устундир умр, эҳтимол!

Тоғлар чўққисидан бошланар дарё,
Борлиқнинг, ҳаётнинг ибтидоси бор!
Абадий олам ҳам — омонат дунё,
Табиат, умрнинг интиҳоси бор!

Кўзни кўришгаю қўлни меҳнатга
Ишлат деб Ақлни бергандир Эгам.
Тил, Оёқ, Қулоқ ҳам бурчига эга,
Ишқли юрак билан барҳаёт Одам!

7.1.1994

ҲУҚУҚ

Ҳалоллик, ногоклик — аччиқ ҳақиқат,
Адолат, адоват келмиш рўбарў,
Зафар қучмоқ учун олишар ҳаёт.
Инсонга керакмас сохта шон, обрўй.

Ҳақгўйлик замони — ошкорз дунё,
Айбни тан олмоқлик — мардга хос хислат.
Эгик бошни қилич кесганми асло,
Боши берк кўчадир эгри йўл фақат.

Тўғри йўл элтади манзилга омон,
Мурод ҳосил бўлур, толе мукамал.
Ҳалоллик кемасин дарғаси — Инсон.
Қўяйлик покликдан меҳнатга ҳайкал!

Кўз очиб жаҳонда, кўриб дунёни
Ҳар ким ҳам ўзини санарми одам.
Кўзига суртарми нондай зиёни,
Ё тирик, мурдами, жавоб бер, олам?!

Кўзни асрар мудом ғубордан киприк,
Шу боис киприklar кўзларга яқин.
Ўзи йўл очмаса, қурмаса кўприк,
Юргани, ўтгани бормикан ҳаққи!

Тирноғин қонатиб, тилиб ер қаърин
Қудуқ қазимаган — сув ичса макруҳ.
Тутса тиланчидай ўз тўнин барин,
У кимса — гадодир, бенаво, мажруҳ.

Ўзи гугурт чақмай, ўзга ўчоқдан
Танасин яйратиб, олса ҳарорат,—
Қорнини тўйгазса ўзга чорбоғдан,
У кимдир — текинхўр, мудҳиш живоят!

Шоирнинг қалами — қалбининг мулки,
Қиёс этажак эл олтин қуёшга.
У ишлар — яхшилик бор экан токи,
Синажак, юритса ҳаром-ҳаришга.

Майдонга тушади юракли полвон,
Инсоф ва диёнат чиқарар ажрим.
Кимдир шоҳсупада ғолиб, беармон,
Бундай саодатдан номардлар маҳрум.

Умрин чекиб дорга чиққан маҳали,
Дорбоз таянади содиқ лангарга.
Вақту соатида келар сўз гали,
Аммо муте бўлма катта минбарга

Инсонийлик азал дунёда кўрк, зеб,
Ҳалол инсон билан бу олам тўлиқ.
Нонни синдирмоққа, дастурхон ёзиб,
Бўлсин ҳар одамда маънавий ҳуқуқ!

19.VII.1987

ЁНҒОҶ ДАРАХТИ

Ўтган ҳам, қайтган ҳам бу катта йўлдан
Ёнғоқ дарахтига кўзи тушади.
Нафс қурғур, ўғирлар ақлни бирдан,
Хивичми, ходами — «иш»га тушади.

Калтакламанг уни жони қаттиқ, деб,
Япроқлар сарғайиб, кунни битади.
Йўқотар мулкени, шохлари лат еб,
Дарахтнинг уволи сизни тутди.

Ёнғоққа отилган ҳар кесак, ҳар тош
Бурдалар сийнасин яшил оламнинг.
Танадан тирқираб оққан томчи ёш,
Хира тортиради олмос дийдамни.

Бизга ҳам ёнғоқнинг таъми ёқади,
Болаликдан кўчган мазаси чунон.
Ёнғоқ нархи бугун тилни чақади,
Бозорга бир боринг, сир бўлар аён.

Деманг табиатни зинҳор кўр, соқов,
Қаҳри қаттиқ бўлар, қарғиши ёмон.
Қўли узунлар ҳам беролмаслар дов.
Чақмоқ уриб кетар, қолмаслар омон.

Қайтаринг инсофни йўли — изига,
Дунё вахшийликдан қақшаб кетади.
Ёнғоқни бир чақинг, боқинг мағзига,
Одам миясига ўхшаб кетади.

10.X.1990

ЁВУЗ ҚУЛЛАР

(Манзара)

Баҳорнинг «қаҳри»ми — момақалдирок,
Осмонни титратиб, елар елдим.
Сўтилди булутлар, чок-чокдан шу чоқ,
Ёмғир томчилари қувди бир-бирин.

Кўкни ўз ҳолига қўймади инсон,
Қора тулпорларни тутди у тўнга.
Жаҳли келди чоғи, ўкирди осмон,
Бир зумда ташвишлар ёғдирди кўпга.

... Агар тан олмаса табиатни ким,
Кўтарилса унга ёвуз қўллари.
Табиатнинг ўзи чиқарар ҳукм,
Эслатиб қўяди тошқин, дўллари ...

19.IV.1989

БИЛСА БЎЛАР

Эй, ёронлар, бўлманг ҳайрон,
Дунё ўзи бир кам жаҳон.
Дарахт мўртми ёки бутун
Илдизидан билса бўлар!

Донодан ҳеч ёмон чиқмас,
Ётдан ҳеч ким омон чиқмас,
Яхшини ҳам, ёмонни ҳам
Қош, кўзидан билса бўлар!

Дастурхони поклар бисёр,
Текинхўр бор, худо безор,
Ҳалолни ҳам, нопокни ҳам
Нон, тузидан билса бўлар!

Умр борки — безар вафо,
Жон заволи — азал жафо,
Чин дўстни ҳам, ганимни ҳам
Лабз — сўзидан билса бўлар!

Васл боғин кезгум келур,
Тиканларин узгум келур,
Висолни ҳам, ҳижронни ҳам
Гул нозидан билса бўлар!

Асл зот бор — бергай жонин,
Нокас сотар ўз иймонин,
Мардларни ҳам, номардни ҳам
Бет — юзидан билса бўлар!

Одам умр, ҳаётим, дер,
Қушлар учқур қанотим, дер,
Инсонни ҳам, шунқорни ҳам
Парвозидан билса бўлар!

Бу оламга ҳеч ким ўстун
Бўлолмаган, азиз дўстим,
Кимдан нима қолар, Нарзий,
Ўз изидан билса бўлар!

Эй, ёронлар, бўлманг ҳайрон,
Дунё ўзи бир кам жаҳон.
Дарахт мўртми ёки бутун
Илдизидан билса бўлар!

12.XII.1993

ЎЙНАШИБ БЎЛМАС

**Қўлга қалам тутқазди илҳом,
Боис бўлди бунга бир оқшом,
Меъёрида тотлидир таом,
Туз билан ҳеч ўйнашиб бўлмас!**

**Тил учида берилмас салом,
Дўст бўлолмас қўлда биллаур жом,
Дилни пора айлар ёт калом,
Сўз билан ҳеч ўйнашиб бўлмас!**

**Қароғига ишонар одам,
Гавҳар билан равшан бу олам,
Дийдангга чўп тушмасин, ошнам,
Кўз билан ҳеч ўйнашиб бўлмас!**

29.XI.1992

* * *

Умр ҳам мустаҳкам
Иморат эмас.
Пойдевор, пештоқда
Хом ғишглари бор.
Ҳаёт ҳам қувончдан
Иборат эмас,
Аламнок кўз ёшлар,
Ташвишлари бор!
Ғам-андуҳ олдида
Ҳеч ким бермас дош,
Юксак тоғлар қулар,
Нурайди қоя!
Эй, инсон, мен сенга
Тилайман бардош,
Вақт — буюк Муаллим,
Вақт — улуг Доя!

1990

ЎЗИНГГА БЕР САВОЛНИ АВВАЛ

Биров сендан ўксиса агар,
Кўнглиннга ҳеч келмасин малол.
Кўксингга ур аввало ханжар,
Чиқгай шунда жавоби дарҳол.

Билиб билмай ранжитгандирсан,
Хотирангдан чиққан, эҳтимол.
Сен ўзгага тутмагин осон,
Ўзингга бер аввало савол!

1.XI.1991

ТАҚДИР ТАҚОЗАСИ

Тақдир тақозаси: бир куни келиб,
Тирик бандаси бор — омади чопгай.
Бошига қўнажак бахт қуши келиб,
Ғамдан фориг бўлиб, ҳаловат топгай.

Менинг ҳам ҳаётдан умидим бисёр,
Эгам ато этган сабру қаноат.
Қутлуғ қадамингга мен ҳам интизор,
Меҳрингдан бенасиб айлама, Омад!

12.1.1991

ЎЛИК МОЛЛАР ВА ТИРИК ЖОНЛАР БАЁНИ

Бунча азиз, баланд нархи ҳам
Бу ҳаётда ўлик молларнинг.
Мол-дунёга наҳот қул одам,
Қадри қани тирик жонларнинг!!.

Не давлат бор, не нозу неъмат,
Яралгандир инсон қўлидан.
Шайтонга қўл берибди, иснод,
Нафси қурғур урмиш йўлидан.

Амалпараст лақаби камдай,
Молпараст деб, босилди тамға.
Инсоф асло сўнмасин шамдай,
Қуримасин сув ичган жилға.

Ўраб олмиш ўргимчак мисол
Ипсиз баҳо, чакана нархлар.
Наҳот қолар жавобсиз савол,
Қалбни қийнар бачкана нархлар.

Қайга кетди оташпарастлик,
Қонга кўчган ғурур ва меҳр?!
Нечун ишққа қалб дарчаси берк,
Не ҳодиса бўлмоқда, зоҳир?!

Ердан кўкка сакраган инсон,
Наҳот кетса шунча юз тубан?
Хор бўлмасин, ахир, тирик жон,
Дунё тирик фақат у билан!

31.XII.1990

ҚАЙТАР ДУНЕ БУ...

Уғирланмиш қабристоннинг дарвозаси ҳам,
Бир кечада ғойиб бўлмиш у гумдон зимдан.
Хатто гўрков ёқа ушлаб, қалби хун, мулзам,
Яна қайда? Самарқандда — шаҳри азимда.

Қўл урибди қайси ножинс, қайси бейймон,
Бундай ҳолни эшитганми, кўрганми дунё?
Шайтон тўнин терс кийган кас саналмас инсон.
Ҳаётда у тирик мурда, алдоқчи рўё.

Олтин калит солди унга қайси бир муртад,
Мозористон эшиклари буюрган кимга?
Қабристоннинг тошларидан бўлинг эҳтиёт,
Назаримда, адашмасам, гал келди шунга.

Ширинжонлар оромини ўғирлабди у,
Марҳумларнинг синиқ руҳи бўлмиш безовта.
Башарасин фош этажак ҳақларвар кўзгу,
Парвардигор газабига учрар, албатта!

Бир кун тўлар поймонаси, дуч келар ажал,
Тан олмайди ўлим кичик-катталигини.
Эй, азизлар, тирикларга эслатинг ҳар гал,
Барчанинг ҳам борар жойи битталигини!

21.VII.1990

МУНОЖОТ

(Ибройим Юсуповдан)

Тангрим, инсоф бергин бандаларингга,
Бундай кетса, қандай замона бўлар?!
Кўнгиллар тўрини берсак аламга,
Даврон ҳам дард ичра овора бўлар!

Бош-қош бўлмасалар оқил — донолар,
Инсоф бозорларда пулланса агар,
Болмас, тилларида ташилса заҳар,
Ҳар қандай соф дил ҳам бечора бўлар!

Найранг билан кимлар ҳаёти ўтар,
Пулни кўрса улар иймонни сотар,
Мурувват тонглари, айт, қачон ўтар?
Юртнинг армонига не чора бўлар?!

Такаббурлик иллатига ботдикми,¹
Зўр ожизнинг тиззасини букдимми,
Арзон сўзни қимматига сотдикми,
Буғдой ноннинг изи зоғора бўлар!

Асқар тоғ беланса қирмизи қонга,
Тушсак Абил — Қобил тушган ул ҳолга,
Оналар фарзандин берсалар ёвга,
Бўтасиз бўзлаган арвона! бўлар!

Тангрим, сенга аён замона сири,
Феъл-атвор айниса, бахт — иқбол шўри,
Кўчса кўнгилларга оқибат нури,—
Инсон бир-бирига парвона бўлар!

¹ Арвона — туя.

Ёниш ярашади ишқли юракка,
Насиб этсин ором ошиқ-маъшуққа,
Оналар суянсин фақат бешикка,
Тинч, обод умр ҳам гулхона бўлар!

Полвонлар олишса, ёқа олишсин,
Қўчқорлар ташланса, калла ташлашсин,
Урушсалар, майли, хўрозлар урушсин,
Одам урушган жой вайрона бўлар!

Тангрим, инсоф бергин бандаларингга,
Бундай кетса, қандай замона бўлар?!
Кўнгиллар тўрини берсак аламга,
Даврон ҳам дард ичра овора бўлар!

1992 йил Октябр, Нукус

ШОИРЛАР ҚАЛПОҒИ

Устоз Ғафур Ғулом кийган чуст дўппи,
Абдулло Орипов бошида пойдор.
Жаҳонни бошида кўтарган каби,
Ардоқлаб кияр у — шоирдан ёдгор!

Миртемир домланинг қалпоғи бугун
Тўра Сулаймонга этибди насиб.
Кийса, қушдай енгил сезармиш ўзин,
Оқинга у ахир, шогирд муносиб...

Умр омонатдир,
Пайт келиб, бир кун
Дунёдан ўтсам гар, кўзи қароғим,
Бу жоним жонсарак, жумбоқдир лекин,
Қайда, кимда қолар менинг қалпоғим?!

11.X.1991

ДАРС, АРЗ, ҚАРЗ, ДАРЗ ҲАҚИДА

Чавандоз эгарда, қамчини босар,
Қамчининг учи елкага ботар,
Қўпкари ночор, майиб пойгалар,
Тулпорлар кетиб,
Эшаклар қолмиш!

Тириклик тарзи — елкалар яғир,
Қудуқда шўр сув лаб ёрар, тахир.
Пешонанг шўрли бунчалар ахир,
Чўпга осиглиқ
Челаклар қолмиш!

Тупроқ илмидан сабоқ — дарс кетди,
«Қарздорсан» деган аччиқ арз кетди.
Деҳқон қалбига қаттиқ дарз кетди,
Деворлар қулаб
Кесаклар қолмиш!

Омборлар тўлдирган ботир билаклар,
Яхшилаб қаранг, ҳушёр юраклар,
Ун қайга учмиш, ана, кепаклар,
Қўлда ҳувуллаб,
Элаклар қолмиш!

1.VI.1989

МЕНИНГ МУЧАЛИМ

Сабр қилсак, шукрлар айлаб,
Насиб этгай севган йилинг ҳам.
Ардоқлашар самимий сийлаб,
Келар экан баланд қўлинг ҳам.

Бу йилда ким туғилган бўлса,¹
Бегонамас, мучалимиз бир....
Омон бўлсак, бахтимиз кулса,
Умидимиз, мўлжалимиз бир!

Катта йўлда сарбони билан
Утаверсин карвонлар майли.
Яхши яшар армони билан,
Қароқчининг вой бўлар ҳоли?

Катта ҳовли — кенг хонадоннинг
Қўриқбони айтинг, ким, ахир!
Яйловларда чўлиқ — чўпоннинг
Қадрдони, айтинг, ким, ахир?!¹

Эл ризқини талаганларнинг
Изларини топганлар ҳам — биз.
Ҳайдаб, қувмай сийлаганларнинг
Орқасидан чопганлар ҳам — биз.

Ўзимизни тутамиз яқин
Чегарачи — мард посбонларга.
Вафодормиз, шундайдир, балким,
Биз қалинмиз чин инсонларга

О, қанийди, гар ушалсайди
Ҳамманинг ҳам мурод — армони:
Кимлар соғу кимлардир дайди, —
Ажратсайдик яхши, ёмонни?!¹

Таҳликада мудом ширин жон,
Барча англаб етса қанийди?
Шум ниятда қурилган қопқон,
Чириб, занглаб кетса қанийди?

Тиғли гаврон, учли таёқлар,
Буткул синиб кетсайди қани?
Ичи бўм-бўш калла — қовоқлар
Илдизидан битсайди қани?

«Арслон» атанг, «Қоплон» деб чорланг,
Менга ёқар, «Йўлбарс» деган зот.
Тулки, шақал, бўриларга жанг —
Бошламоқлик — энг олий ният!

Биз, итлардан олсинлар сабоқ,
Садоқатни, пок тирикликни.
Бўлмасинлар ёлғончи, қўрқоқ,
Ўргансинлар довюракликни?!

Умр бўйи жафони эмас,
Кўрар эдик лозим вафони.
Ахир, келди, энди, етар, бас.
Фарқлаш пайти ётни, ошнони?!

Сиз сакларга ишонинг?! Итлар
Эгасига оғиз солмайди.
Итдан бўлак (кечирсин отлар)
Содиқ дўстин топиб бўлмайди!

1.1.1994

ВИЖДОН ОЛДИДА

**Умр асли йўлдан иборат,
Гулу гулзор чўлдан иборат,
Эй, йўловчи, боқиб чўққига,
Сарҳисоб қил, довон олдида.**

**Ортингга боқ, олдингга қара,
Ўз ақлингдан, қалбингдан сўра,
Яшадингми дунёда ҳалол,
Айла жавоб, виждон олдида.**

**Муҳаббатнинг вафоси бордир,
Ҳаёсизга жазоси бордир,
Ўз ишқидан бергай имтиҳон,
Ошиқ аҳли жонон олдида.**

**Меҳр билан нурлидир олам,
Тирик мурда ватансиз одам,
Қўл берайлик бир-биримизга,
Инсон қарздор инсон олдида!**

**Бўлсин йўлдош инсоф, диёнат,
Жиноятга бошлар хиёнат,
Ёмон йўлдан асрасин толе,
Қул бўлмайлик шайтон олдида.**

**Элингни де, жонни фидо қил,
Шеъринг билан асрий нидо қил,
Ўзбекистон ўғлисан, Нарзий,
Шукур айла, замон олдида!**

2.1.1993

II

ИШҚИМ КУЙЛАБ ЎТАРМАН...

*Эллар аро элчи бўлсак, ўлим йўқ,
Диллар аро совчи бўлсак, ўлим йўқ,
Шоир бўлсак, куйчи бўлсак, ўлим йўқ,
Уйғон, қалбим,*

эшит халқим, замоним!

МУҲАББАТ ТАРОНАСИ

Қалбим аро ноёб мулким —
дурдонасан, муҳаббат,
Юрагимдай жисмим аро
ягонасан, муҳаббат.

Дерлар умр — оқар дарё,
обиҳаёт улашгай,
Севги бирлан ҳаёт боқий,
мардонасан, муҳаббат.

Ҳар бир юрак ишққа бир кун
бўлғуси асир, тутқун,
Ишқ ўтида куяр кўнгил,
парвонасан, муҳаббат.

Ибо, иффат саодатдир,
вафо дилга ошиён,
Севги борки ҳаёсизга
бегонасан, муҳаббат.

Битта тордан чиқмас садо,
қўшторим, дуторимсан,
Дил созиму дил розимга
дугонасан, муҳаббат.

Ҳижрон висол душманидир,
даф бўлсин рашк, хиёнат,
Ишқ аталган бўстонимга
кошонасан, муҳаббат.

Умрим бўйи ардоқлагум,
кўзим қароғи янглиғ,
Мен топинган саждагоҳим —
остонасан, муҳаббат.

Ишқ сабоғин олам аро
куйлаб ўтгин, эй Нарзий,
Қалби оташ, жонга туташ
таронасан, муҳаббат.

21.IV. 1989

НИГОҲ ГУВОҲ

Йўлда оқшом ой ҳамроҳ бўлди,
Вужуд бутун ўт нигоҳ бўлди.
Тарк этмади, ташлаб кетмади,
Ишқимизга чин гувоҳ бўлди.

Тўлин ойми, ҳилолмиди — у,
Ширин-шакар хаёлмиди — у,
Дилни дилга пайванд айлаган
Ёр дийдори — висолмиди — у.

Ой жамолни қўйди ким илиб,
Қалбим кетди буткул эзилиб.
Ним яримга кулча янглиғ,
Кўк тоқида қолмиш илиниб.

1.IX. 1991

ҚОРА СОЧЛАР

Емғир ёғиб, қорга айланди,
Бсру йўғим борга айланди.
Муҳаббатим айлаб ошкора,
Ишқли қалбим торга айланди.

Садоси йўқ нидо нидомас,
Умидларим ҳаргиз алдамас,
Нози бирлан ўртаб дилимни,
Ул бегона ёрга айланди.

Айби нима нигоҳларимнинг,
Бетга айтнинг гуноҳларимни,
Наҳот мени осмоқ қасдида
Қора сочлар дорга айланди.

Узи қўйиб ишқий тузоқни,
Висол йўли шунча узоқми,
Ҳижрон ичра азобда бу жон,
Соғинчларим зорга айланди.

Парвоз билан, дерлар, қуш қушдир.
Севишганлар қаноти қўшдир,
Ёр васлига талпиниб юрак,
Ишқ лачини — сорга айланди.

Булутларни қува бер, Қуёш,
Гўзалликка севгидир наққош,
Кута-кута ёр дийдорини
Нарзий боши қорга айланди.

2.III. 1991

ХУШТОРДИРМАН АТИРГУЛГА

Хушторман, хушторман атиргулларга,
Бўйлари оламга татир гулларга.
Севгилим чаманда ишқ розин куйлар,
Хонишин алишмам шўх булбулларга.

Ўалбимнинг торими — севги созими,
Нозанин табассум ширин нозими.
Гул тутиб йўлига мен пешвоз чиқсам,
Юрагим майлига гулим розими?

Ўуснига маҳлиё, гуллар ҳавасда,
Интизор кутаман, қучиб гулдаста.
Васлида ўртанур ошифта Нарзий,
Жонига бу жоним бўлсин пайваста!

Хушторман, хушторман атиргулларга,
Бўйлари оламга татир гулларга,
Севгилим чаманда ишқ розин куйлар,
Хонишин алишмам шўх булбулларга!

26.IV. 1991

* * *

Яхшиямки сиз бор дунёда,
Соғинганда йўқлаб қўясиз.
Менга бундан бахт йўқ дунёда,
Сўник кўнглим чўглаб қўясиз.

Яхшиямки сиз бор дунёда,
Унутаман танҳолигимни.
Ой, қуёш ҳам якка самода,
Тан олади барнолигимни.

Яхшиямки сиз бор дунёда,
Насиб этмиш севги иқболи.
Эркин учсин ҳар қуш ҳавода,
Ёлғизликдан асрасин толе!

Яхшиямки сиз бор дунёда,
Бу кунларга айтай шукрона.
Севги бўлиб қолай навода,
Ишқ кўйида мен ёна-ёна!

Яхшиямки сиз бор дунёда...

27.IX. 1987

ОЙ НОН ЭМАС...

Осмон кумуш баркашида
Кафтдай тутди оймомони.
Ёғду тўплаб гардишида
Менга битди нурномани.

Хаёлларим сомон йўлдир,
Тун келини, кўкдай сулув.
У — Ойпарча, у Ойгулдир,
У — Ойсулув, у — Нурсулув...

Ой ҳам танҳо,
Бағрин тилиб,
Сўндирмоққа шошилмангиз!
Ойни тагин нон деб билиб,
Синдирмоққа шошилмангиз!

*4.Х. 1990,
Дўрмон*

МАНЗИЛ ЯҚИН, ЙЎЛ ҚИСҚА БЎЛСА...

Ҳаёт асли йўл, сафар демак,
Умр каби йўл узун бўлса.
Юлдузларга талпинар юрак,
Орзу каби қўл узун бўлса!

Муҳаббатнинг йўлидир равшан,
Йўлдош бўлса, йўл яқин бўлса.
Оловланар қалбларда гулхан,
Чақмоқ бўлса, дил чақин бўлса!

Бошин урсин қизлар пойнга,
Қирқ кокил кўн, узун соч бўлса!
Тилла қошни кийсин малика,
Ишқ султони — тилла тож бўлса!

Оқил дўстсан, шуни яхши бил,
Донолар кўн, гап калта бўлса!
Худо берган баъзиларга тил,—
Чакак тинмас, гап халта бўлса!

Ҳосил бўлсин десак мурод чин,
Манзил яқин, йўл қисқа бўлса!
Ҳар бир уйда тоғувлик учун,
Тил калтаю, қўл қисқа бўлса!

1.1.1990

ИЎҚОТДИМ-КУ...

Кўзга суртиб, асраб юрган
туморимни йўқотдим-ку,
Эй, ёронлар, топиб беринг,
қароримни йўқотдим-ку!
На ерда бор, на осмонда,
сўроқладим юлдузлардан,
Тинчим кетди, ҳаловат йўқ,
бедоримни йўқотдим-ку!
Кимлар молу дунёсига
ишонгайдир, суянгайдир,
Ишонч тоғим, суянчиғим,
чиноримни йўқотдим-ку!
Ишқим менинг — мулким менинг
муҳаббатим — давлатимдир,
Бор бисотим, борлиғимни,
дилдоримни йўқотдим-ку!
Ёрсиз менга бу оламда
икки дунё тор, зимистон,
Жон қафасда, булбулимсиз
гулзоримни йўқотдим-ку!
Висол фасли хазон билмас,
кўнгил деган боғбони бор,
Гулгун олам, наврўзимни,
баҳоримни йўқотдим-ку!
Қўшиғимнинг қаноти йўқ,
парвози йўқ, файзи йўқдир,
Қушим учмиш қўлдан бугун,
қўшторимни йўқотдим-ку!

Балолардан асрагувчи —
кўзмунчоғим қайга кетди?
Сийнасида маржон ёнган
хушторимни йўқотдим-ку!
Жар сол, Нарзий, олам аро,
сабо берсин ёрдан хабар,
Оқ фариштам, илҳом парим,
ашъоримни йўқотдим-ку!

3.XII.1992

МЕНИ АСРА, ЮРАГИМ

Кундуз шоҳи, эй Қуёш,
Тик боқолмай, эгдим бош,
Нурли тигим ўткир деб,
Кўзларим қамаштирма!

Лов-лов ёниб Камалак,
Етти рангда кўк — фалак.
Турлантириб дунёни,
Йўлимдан адаштирма!

Сигинаман, Муҳаббат,
Қўрқаман сендан фақат,
Чалғитма ишқли қалбим,
Юрагим алмаштирма!

Мени асра, юрагим,
Сен — ишончим, керагим,
Ўз севгинга содиқ қол,
Ишққа қасам ичдирма!

3.I.1994

КЕТМА

Жонона, юрагимни
Ҳайрона этиб кетма.
Мен ошиқу зорингни,
Девона этиб кетма.

Васлингга етай дейман,
Манзили экан олис,
Бегонага кўнглингни
Остона этиб кетма.

Ишд дарди ёмон дарддир,
Дардимга даво изла,
Севгинга содиқ дўстни,
Бегона этиб кетма.

Рашк оти асов бўлгай,
Асов қамчисин ташла,
Муҳаббат даргоҳини,
Ғамхона этиб кетма.

Етар ўтда ёнғаним,
Ишқ ҳажри ҳам бормиди,
Қанотимни куйдириб,
Парвона этиб кетма.

Бошидан ўтган — табиб,
Ойдай киргин қўйнимга,
Менга телба дунёни
Ҳамхона этиб кетма.

Меҳр чароғи бирла
Кўнглимни обод айла,
Юрак-бағрим доғ айлаб,
Сўзона этиб кетма

Умидим юлдузлари
Кўксим узра сўнмасин,
Ошиқ Нарзий ишқ кўшкин
Вайрона этиб кетма.

16.I.1993

НОЗИК ЖОНИМ ТИКДИМ...

Назокат бобида танҳо, зебо — у,
Ақлу шуурига бош эгар олам.
Равшан чеҳрасининг ўзи бир кўзгу,
Гангиб қолар ҳуснин кўрган ҳар одам.

Ишқи намоёндин кўз қарашида,
Зиёда акс этгай офтобнинг меҳри.
Аланга ловулар қалб оташида,
Хиёнат қилгани хор айлар қаҳри!

Оҳу нигоҳларга ошифта дунё,
Нозик жоним тикдим бўсағасига.
Гўзал, кенг жаҳонни дуч келсанг, аммо
Алишиб юборгунг бир бўсасига!

12.XI.1991

УЙНАШМАНГ КҰНГИЛ БИЛАН...

Салом, қаламқош йигит,
Йўлим тўсган ёш йигит.
Билиб босинг қадамни,
Шўх йигит, бебош йигит.

Уйнашманг кўнгил билан,
Оламан деб гул билан.
Ҳаёт тотли азалдан
Гул билан булбул билан!

Булбулсиз гул бўлурму,
Гулсиз булбул бўлурму?
Гар севмаса бир-бирин
Дилга дил қул бўлурму?

Осмонингда ой бўлиб,
Қошларинга тунай, ёр.
Тилларингда бол бўлиб,
Лабларингда қўнай, ёр.

Еру кўкда ой бўлай,
Кипригингда ёй бўлай.
Лабларингни куйдириб,
Пиёлангда чой бўлай.

Шама тушса чойимга,
Югураман ойимга.
Совчилар келдимикин
Мени сўраб уйимга.

Дукур-дукур от келар,
Деманг асло ёт келар.
Ёр васлига етай деб,
Вафодор шерзод келар.

**Булбул эмас, чамансиз,
Гул гул бўлмас тикансиз.
Энди билсам, азизим,
Излаганим экансиз!**

18.II.1994

ОТАБЕКНИНГ ҚЎШИҒИ

**Хур, малаклар маскани, эй Марғило,
Ёр кўйида юрак ёнар, дил гирён.
Отабекни не савдога солди ишқ,
Алангада ўртанадур ширин жон.
Кумушбиби, Кумушбиби, қайдасан?**

**От ўйнатиб, чавандозинг борадур,
Қўш қанотинг, шўх парвозинг борадур.
Йўлларига гуллар тўша, дурлар соч,
Азиз ёринг — дил ҳамрозинг борадур.
Кумушбиби, Кумушбиби, қайдасан?**

**Дийдор бўлса, ачкиқ фироқ бўлмаса,
Ишқ дарсида савол, сўроқ бўлмаса,
Кабутардек қалб талпинар, ёронлар,
Висол йўли бунча йироқ бўлмаса.
Кумушбиби, Кумушбиби, қайдасан?**

**Сайёд азал кўзлар гўзал оҳуни,
Билмас зинҳор нелар кутар оҳ уни,¹
Кун ботар-у, тонг отару, айтингиз,
Ким тинглагай Отабекнинг оҳини.
Кумушбиби, Кумушбиби, қайдасан?**

28.I.1991

ИККИ ЎРТАДА КҮНГИЛ

Сени чалғитди шайтон,
Эркингни олиб қўлдан.
Бир пасда алдаб осон,
Чиқарди тўғри йўлдан.

Хом хаёлга бўлиб қул,
Учдинг шубҳа, гумонга.
Икки ўртада кўнгил
Қоврилди ишқ, имонга.

Қилмишингдан, эй, дилбар,
Ўзинг ҳам қийналасан.
Қўлингга тутмай ханжар,
Қалбимни қиймалайсан!

Асабни эзар, ғазаб,
Ҳаётда бор паймона.
Балки изларсан сабаб,
Бўлган ишга баҳона.

Шамол ўпса юзимдан
Оҳ, қизғандинг чиндан ҳам.
Қуёш кулса кўзимда,
Рашклар этдинг кундан ҳам.

Кимдан нима ўтибди,
Ҳар ким ўзи билади!
Кимки нима экибди,
Бир кун ўзи ўради!

Болишга қўйиб бошни
Соғинарсан, йўқларсан.
Кўзингдан тўкмай ёшни,
Парёстикқа йиғларсан...

Ишқдан сўзла.
Лабингда
Мен болга айланамап.
Чой ичган пиёлангда
Меҳмон бўлиб қоламан.

Севги борки дунёда,
Мен — чечакман!
Сўлмасман!
Ҷонман, жонман танада,
Мен — юракман!
Улмасман!

19.X.1993

ҚАЛАМ БОШҚА, ҚОШ БОШҚА...

Қалам бошқа, қош бошқа,
Дўстим, қалам қош бошқа.
Ишқ дардин яхши билгунг,
Ишқ дарди тушса бошга.

Қошингнинг қаролиги,
Ҳуснингнинг зеболиги!
Биласанми, қаламқош,
Жонимнинг балолиги.

Наҳотки сен хаёлсан,
Қўл етмаган ҳилолсан.
Ҳижрон уйига ўт қўй,
Мен етмаган висолсан!

Ойга юзинг чайиб кел,
Менга бағринг ёйиб кел!
Вафо боғида танҳо,
Ишққа ҳайкал қўйиб кел!

Қалам бошқа, қош бошқа,
Дўстим, қалам қош бошқа.
Ишқ дардин яхши билгунг,
Ишқ дарди тушса бошга!

1987

ИЛҲОМ ЧАШМАСИ

Соғинаман ҳар куни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.
Яхши кўргим мен уни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Ишқ оташи кунчами,
Ишқ азоби шунчами,
Алангадир учқуни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Кўз бўлурми киприксиз,
Дарё бўлмас кўприксиз.
Телба айлар тўлқуни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Ҳовучлаб юрагимни,
Кутаман малагимни,
Ишқи умрим устуни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Ёрсиз менга дунё тор,
Васлига дил интизор,
Мен бир умр мафтунни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Мен соғиниб яшайман,
Ёниб-ёниб яшайман.
Нарзий асир, тутқуни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.

Соғинаман ҳар куни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам.
Яхши кўргим мен уни,
Кўрмасам ҳам, кўрсам ҳам!

1989

ЯХШИЛАРГА БАҒРИМ — ДАРЁ...

Эй, ёронлар, биродарлар,
дилдан чертдим қалб торини,
Баён этдим, тингланг, розим —
юрагимнинг изҳорини.

Қайдан олсин тиниқликни,
рўшноликни ёруғ дунё,
Тонг отмаса, кўрсатмаса
қуёш кулиб рухсорини.

Гул баргида шабнам бўлиб,
шафақ янглиғ кўк тоқида,
Қўшиғимда қутлағайман
азиз юртим наҳорини.

Толе қуши бошга қўнгай,
омад тонги отгай бир кун,
Ёқут кўз, де, сен узукка,
эл назари, иқрорини.

Гунчалардан олиб ханда,
лолалардан гулхан ясаб,
Кўзга суртгум зар тупрогим,
бахт келтирган баҳорини.

Муҳаббатнинг вафоси бор,
вафо бирлан жафоси бор,
Ошиқ эли яхши англар
ишқ тиконин озорини.

Сўрамасдан умр ўтар,
ғанимат бил ҳар кунингни,
Оламда қадр қайда,
асролмаса дўст, ёрини.

Юрак танҳо, ишқ ягона,
бебаҳодир Ватан, она,
Ул инсонмас, сотса агар
ўз номуси, ўз орини.

Киндик қони тўкилган жой —
муқаддас эл, мўътабар, бил,
Ул бенаво, хоин, сотқин,
ташлаб кетса диёрини.

Яхшиларга бағринг — дарё,
кўнгиллардан сув ич, Нарзий,
Дунёларга алишмасман
ёру дўстлар дийдорини!

27.X.1993

ҲЕЧ КИМ УСТУН БЎЛГАН ЭМАС

Олам ичра бир тирик жон
ки устун бўлган эмас,
Дунё бири кам эрурким,
бусбутун бўлган эмас.

Жон элим меҳри баланд,
ўт билан қалб барҳаёт,
Кулга сажда айламас, кул
чўғ, учқун бўлган эмас.

Дарёлар дарё бўлурму
оқмаса ирмоқлари,
Сен кўпикка учмайин қўй,
шўх тўлқин бўлган эмас.

Доно инсон хокисору
камсуқум, камтар бўлур,
Беақл, бебурд гапида
манъ-мазмун бўлган эмас.

Ой кулур, офтоб ёнур,
тунлараро сайёралар,
Ким кўрибди отганин тонг,
кунсиз тун бўлган эмас.

Бор иймонли, пок ҳалоллар,
қалблари — мулк давлати,
Дунёга ўч, молпарастдай,
қул, тутқун бўлган эмас.

Ошнолар қадрига етгин,
ёқла дўстлар бахтини,
Битта тордан чиқмас садо,
тилсиз ун бўлган эмас.

Қани, Фарҳод, қани Ширин,
Тоҳиру Зуҳро қани?
Лайлисин ҳажрида ёнмай
Қайс Мажнун бўлган эмас.

Амал ўтар, мансаб кетар,
Ки, умрда қилмас вафо,
Барчадан қолган бино бу,
хос очун бўлган эмас.

Оқибатнинг бағри тормас,
меҳр қолур, кўнгил яшар,
Ким, адоват бошга бало,
дўст малъун бўлган эмас.

Ақл ила ечгин тугунни,
ул ҳаёт жумбоғидир,
Эртани эрта, деюрлар,
у — бугун бўлган эмас.

Яхшидан қолгай ҳамиша
яхши от, англа, Нарзий,
Бад киши бадбахт бўлур, ҳақ,
шод, мамнун бўлган эмас.

4.X.1989

АСРАСИН

Яхшилик деб яшадим,
эзгуликни улуглаб,
Эгам бизни ёзувлар,
ёмонлардан асрасин!

Номард номингга шерик,
соя содиқ бўлганму,
Қўйнингдаги чаёну
илонлардан асрасин!

Сув балоси бир бало,
ўт балоси бир бало,
Балоларнинг балоси —
бўҳтонлардан асрасин!

Одам бўлиб одаммас,
жондорни жондор дерлар,
Оллоҳ икки оёқли
ҳайвонлардан асрасин!

Учма асло ҳавоён
алдоқчи саробларга,
Иблис иблис азалдан,
шайтонлардан асрасин!

Ҳасад, ғараз билан у
Кун ўтказар ҳаётда,
Иймонсиз, диёнатсиз
инсонлардан асрасин!

Фаришталар қўлласин,
Ҳаё, ибо — ноёб бахт,
Ўз номусин пуллаган
«жонон»лардан асрасин!

Ҳумо қуши қўнганмас,
тушовлисан тулпорда,
Туйнуги йўқ, мўрисиз
зиндонлардан асрасин!

Ҳақиқату адолат
қуёши омон бўлсин,
Миш-миш, шубҳа, ёлгонлар,
гумонлардан асрасин!

Доноларга талпин, дил,
муродинг ҳосил бўлгай,
Йўлдан урган беақл
нодонлардан асрасин!

Яхшилик деб яшадим,
эзгуликни улуғлаб,
Эгам бизни ёвузлар,
ёмонлардан асрасин!

1991-1992

ДИЛ ДЎСТИ БОР, ТИЛ ДЎСТИ БОР...

**Бор яхшилар, бор ёмонлар элда ҳам,
Учрагайдир дўсту душман йўлда ҳам.**

**Тил дўсти бор, дил дўсти бор, англагил,
Тилда сезмас сезмас асло дилда ҳам.**

**Жуссага кўп сен ишонма, алдагай,
Сичқон кўрса жон қолмагай филда ҳам.**

**Ҳар нарсанинг ўз ўрни бор ҳаётда,
Арғамчалик қувват бордир қилда ҳам.**

**Шақар умринг заҳарланар гап бирлан,
Ғаним аҳли оғу ташир тилда ҳам.**

**Туя учун ҳайт деган ҳам куч-қудрат,
Дўстга ярар мушкул дамда далда ҳам.**

**Ниймон бирлан инсон тирик дунёда,
Имонсизлар топмас қадр элда ҳам.**

**Куйчиман деб кўп чиранма, биродар,
Бақалар ҳеч булбул бўлмас кўлда ҳам.**

**Қуёш кўкда, Ой осмонда боқийдир,
Табиатнинг сеҳри сирли селда ҳам.**

**Зар қадрини заргар билар, эй Нарзий,
Олтин асл, нархи баланд кўлда ҳам.**

**Бор яхшилар, бор ёмонлар элда ҳам,
Учрагайдир, дўсту душман йўлда ҳам.**

8.XI.1990

ДУСТ БЎЛИБ СОТГАН ЁМОН

Эй, азизлар, эй, ёронлар,
Бор яхшилар, бор ёмонлар,
Англамасдан ҳақиқатни
Тошдаини қотган ёмон

Умид билан яшар одам,
Одам билан яшнар олам.
Сен муродга етганингда,
Ул омад кетган ёмон.

Кимдир ғаним, кимдир ошно,
Хиёнат бор, бордир вафо,
Дастурхонда тузингни еб,
Дўст бўлиб сотган ёмон.

Заҳар бўлур бол орзулар,
Қайтиб келмас шўх оҳулар,
Паймоналар қоқмас қанот,
Қалбга ўқ отган ёмон.

Имонингдай бўл пок, ҳалол,
Кулиб боқар толе, иқбол.
Лабларингга текканда жом,
Оғуни ютган ёмон.

Билар ҳаёт, билар дунё,
Бошга тушгай ҳар не бало.
Умр завқин тормай тугал.
Ғуссага ботган ёмон.

Излаб-излаб хушторини,
Чертиб-чертиб қалб торини,
Ер йўлида Нарзий каби
Мўлтираб кутган ёмон.

30.V.1989

КЕЧИБ БЎЛМАС

Юлдузлар кўп осмонда,
Чўлпондан кечиб бўлмас,
Фалак битта оламда,
Осмондан кечиб бўлмас.
Чаман ичра гуллар мўл:
Лола, нарғиз, атиргул,
Елғиз чиннигулни деб,
Райҳондан кечиб бўлмас.
Ҳар дилнинг ўз хуммори,
Ўз гули бор кўнгилинг,
Жабру жафоси бор деб,
Жонондан кечиб бўлмас.
Топилади мол-дунё,
Келмай қолмас омад ҳам,
Инсоф бирлан диёнат,
Паймондан кечиб бўлмас.
Маконсиз замон борми,—
Замонсиз макон йўқдир,
Замоннинг ўғли бўлиб,
Макондан кечиб бўлмас.
Ҳар инсон nasibаси,
Ризқи бирлан бутундир,
Покиза дастурхону
Деҳқондан кечиб бўлмас.
Нафс балоси кўп ёмон,
Нопоклик йўлдан ургай,
Ҳалолликка не етгай,
Виждондан кечиб бўлмас.
Умид тонги отажак,
Кўкда қуёш боқийдир,
Жаҳон аро жонлар бор —
Жаҳондан кечиб бўлмас.
Омонат олам, Нарзий,

Ғаниматдир ҳэр одам,
Меҳрли, оқибатли
Инсондан кечиб бўлмас?

1991

МУҲАББАТНИНГ ЎЗ ФАСЛИ БОР...

Кетолмасман сиздан олис,
Кўнгил бойланди, бойланди.
Биласизми буви, наргиз,
Кўнгил бойланди, бойланди.

Қайданам сиз дуч келдингиз,
Жонни олди ўт қарашлар,
Рафторингиз мисли товус,
Кўнгил бойланди, бойланди.

Кўнгил тори жуда нозик,
Чертинг қалбдан майин-майин,
Ишқ бахтидан куйлар холис,
Кўнгил бойланди, бойланди.

Ҳар ошиқни севги доми
Асир айлар бир умрга,
Ажратмасин толе ҳаргиз,
Кўнгил бойланди, бойланди.

Муҳаббатнинг ўз фасли бор,
Ўз васли бор, ошиқ Нарзий,
Ишқ туғғени — муқаддас ҳис,
Кўнгил бойланди, бойланди.

18.IX.1987

**ДУСТ-ЁР БЎЛАК,
АҒЁР БЎЛАК!**

**Танҳо асли кўҳна жаҳон,
Енма-ёндири яхши, ёмон,
Бўл оламда азиз инсон,
Дўст-ёр бўлак, ағёр бўлак.**

**Алангага асос учқун,
Ханжарига ярашар қин,
Зор ингратар хоин, сотқин,
Ботир бўлак, хунхор бўлак.**

**Йироқ бўлсин хорлик, зўрлик,
Оқламаслик тузни-кўрлик,
Йўқолмасин оғзи бирлик,
Чин мард бўлак, бадкор бўлак.**

**Тарк этмасин иффат, ҳаё,
Нур, гул билан ҳаёт зебо,
Муҳаббатсиз биркам дунё,
Дилдор бўлак, мурдор бўлак.**

**Оқибатга муҳтож олам,
Меҳр билан бардам одам,
Парвоз қилса қанотда ҳам,
Калхат бўлак, шунқор бўлак.**

**Гул умрни қўшиқ безар,
Хуштор дилни кўнгил сезар,
Нарзий қалби дунё кезар,
Сароб бўлак, ашғор бўлак!**

*7.XII.1989
Кисловодск*

ЮСУФ ҚАЙДА, ЗУЛАЙҲО ҚАЙДА?

Осмон осмон эмасдир
сўрайёси бўлмаса,
Ҳаёт ҳаёт эмасдир
куй-навоси бўлмаса.

Вафо бирлан меҳрдан
яралгандир бу олам,
Ошиқ ошиқ эмасдир
ҳур зебоси бўлмаса.

Висол тонги отажак,
ибо бирлан ёр гўзал,
Латофат қайдан бўлгай
шарм-ҳаёси бўлмаса.

Номусим де қадрингни,
севги қучгай бир умр,
Заргар ҳоли не кечгай
зар-тиллоси бўлмаса.

Янги ҳаёт туғилмас,
фалак қолгай ҳувиллаб,
Омад кулиб боқарму
меҳриёси бўлмаса.

Умид билан яшагай
ҳар соф юрак, тирик жон,
Орзулари ушалмас
муддаоси бўлмаса.

Манманлар топгай завол,
камтарга камол, дерлар,
Улғаярму ўғил-қиз
эл дуоси бўлмаса.

Ўткинчидир бу дунё,
давру даврон сурайлик,
Қуёш қуёш эмасдир
нур-зиёси бўлмаса.
Нарзий, чертгил дил торин,
муҳаббатни ардоқла,
Юсуф Юсуф эмасдир
Зулайҳоси бўлмаса.

1
14.X.1991

ИШҚДАН АЙРИ КҰНГИЛ БҰЛМАС...

Шеър қуюлиб келди дилга,
Ишқий байтмикни?
Меҳмон бўлиб севги бирдан
Келар пайтмикни?
Ишқ савдоси тушмиш бошга,
Душвор дардмикни,
Жондан суюб, «севаман» деб
Айтиш шартмикни?
Муҳаббатим, жон жаҳоним!
Ширин забоним!

Дунё бунча гўзал экан,
билмасдим нечун?
Борлигимни севги этмиш
Остуну устун,
Ўзиники қилиб олди
Ишқ мени бугун,
Ҳаловатим йўқдир энди
На кундуз, на тун,
Муҳаббатим, жон-жаҳоним.
Ширин забоним!
Етти рангда товланмаса,
Камалак эмас,
Уриб турса ишқли қалб ҳеч
Кўр юрак эмас,
Тирик жонга ишқсиз олам,
Ҳеч керак эмас.

Менинг ишқим қўним билмас
Камалак эмас,
Муҳаббатим, жон жаҳоним,
Ширин забоним!

Чаман кезиб, ишқсиз баҳор —
Кўклам кўрмадим,

Гулда кулган шабнам каби
Шабнам кўрмадим,
Кўнглимдаги ёрдан сулув
Санам кўрмадим,
Ошиқ аҳлин ишқдан пйри
бир дам кўрмадим,
Муҳаббатим, жон жаҳоним,
Ширин забоним!

27.VI.1990

* * *

Чугурлашиб қушчалар
Уйғотишди саҳарни.
Чиқиб қарай,
 куй чалиб,
Келтирди-ёв баҳорни.

Қушлар чалсинлар найин,
Майли, тонгни олқишлаб.
Ким ҳам қайтарар майлин,
Қолса гар улар қишлаб...

Парвоз этсин ҳаволаб,
Хато бўлмай сафидан:
Совуқ кесак зарбидан
Қолмаса, бас, ер тишлаб!

Чугурлашиб қушчалар
Уйғотишди саҳарни...

27.IX.1990

ТАБАССУМ ҚИЛ

Келди баҳор, табассум қил,
Кўзи хумор, табассум қил,

Тонг уйғонар шўх кулгидан,
Субҳи наҳор, табассум қил.

Дил торини кел, чертайлик,
Қалбим дутор, табассум қил.

Уйма бунча қовоғингни,
Менман безор, табассум қил.

Ол чеҳрангдан нур ёғилсин,
Янграр гулёр, табассум қил.

Қизил дурра бошингга тож,
Қир лолазор, табассум қил.

Наврўз бизни севиб қутлар,
Айтиб алёр, табассум қил.

Ишқ баҳори қалбда меҳмон,
Севгим тумор, табассум қил.

Жўр овззидир ишққа, Нарзий,
Тўқиб ашғор, табассум қил!

12.III.1989

НАВРЎЗ МУБОРАК

Баҳорим, бахтим кўрсатмиш жамол,
Гул бўлиб келди биз кутган висол,
Қуёшдай қутлаб, қалбим, кутиб ол.
Наврўз муборак,
Наврўз муборак!

Майса, гулғунча юзида шабнам,
Анҳор, адирлар кўксида кўклам,
Борлиқ баҳори — ям-яшил олам.
Наврўз муборак,
Наврўз муборак!

Офтоб меҳридан кўкда камалак,
Тонгни уйғотар кулгу, бешқарсак,
Дошқозонлардан тошар сумалак,
Наврўз муборак,
Наврўз муборак!

Учрашди тун-кун, ҳижрон ва даркор,
Дил ишқдан гулгун, қаламқош дилдор.
Қалбларда учқун, ганимат дийдор,
Наврўз муборак,
Наврўз муборак!

Ер, эл уйғонди, мусаффо само,
Далага чорлар ҳамалий садо,
Хуш кўрдик азиз, жон Деҳқонбобо,
Наврўз муборак,
Наврўз муборак!

1989, Ургут

КЎКЛАМ ХАНДОН АЙЛАДИ

Сулув келинчаклар мисол
 кўклам хандон айлади,
Наврўзимиз ташрифидан
 олам хандон айлади.
Ял-ял ёниб ол шафақлар
 қутлади субҳидамни,
Тароватин таратди тонг,
 шабнам хандон айлади.
Бобо қуёш меҳри бирлан
 дунё кетди чарақлаб,
Камалакнинг кулгусидан
 кўк ҳам хандон айлади.
Лолалардан қир-адирлар
 ёнди олов-чўғ бўлиб,
Кўк майсалар яшнаб гулгун,
 далам хандон айлади.
Муҳаббатим маликаси,
 назокатим, ифбатим,
Ўз ишқини айлаб ошкор,
 эркам хандон айлади.
Илҳом келди оқиб дилга,
 гулбаҳорни олқишлаб,
Кўз-кўз айлаб кўркамлигин
 ўлкам хандон айлади.
Зулумотни зиё қувмиш,
 қучмиш бахту саодат,
Тақдир бўлиб диёримда
 эрк ҳам хандон айлади.
Куйла, Нарзий, ўз тилингда,
 бор эътиқод, имонинг,
Шукур айтиб шу кунларга
 онам хандон айлади!

6.III.1991

КҮНГИЛ ИЗЛАР...

**Лолалардан дала, қирлар алвон-алвондир,
Муҳаббатга бир умрга дил ошёнди.**

**Қалдирғочлар қанотини кўклам тарк этмас,
Сўлим баҳор, гўзаликка ишқ ёнма-ёнди.**

**Кўнгил истар, кўнгил излар бир-бирин ҳар гал,
Ишқ аҳлига олам аро дил таржимонди.**

**Ошиқларни не-не кўйга солар муҳаббат,
Ишқ ўтида ўртангуси шу ширин жонди.**

**Севгимизни ардоқлайлик вафо боғида,
Висол агар зор қақшаса завол ҳижронди.**

**Муҳаббат бор — ҳаёт, боқий, инсон яшагай,
Нарзий қалби навосида элга шоёнди!**

14.IV.1989

АЗИЗ ОНАЖОН

**Кўнгил гул боғида асрайман сизни,
Кўзим қароғида асрайман сизни,
Қалбим ардоғида асрайман сизни,
Боғбоним, посбоним, азиз онажон!**

**Қалбим наволари қўшиқ, саз бўлгай,
Баҳор чечаклари поёндоз бўлгай,
Умид, орзуларим сарафроз бўлгай,
Юлдузим, осмоним, азиз онажон!**

**Сиз билан кўркаmdir йиллар, фасллар,
Қалбу кўксингиздан қарздор насллар,
Шу боис бош эгиб, ардоқлаб сийлар,
Имоним, виждоним, азиз онажон!**

**Сиз бедор, дунё тинч, эл обод бўлгай,
Дарду андуҳлардан дил озод бўлгай,
Хонадон серфайзу кўнгил шод бўлгай,
Қуёшли жаҳоним, азиз онажон!**

**Сиз борсиз, жаҳонни қучар қулочим,
Юксак парвозларда синалар лочин,
Қанийди оқлолсам фарзандлик бурчим,
Қўшигим, дostonим, азиз онажон!**

11.III.1989

АНИҚ ВАҚТНИ ИЗЛАБ...

**Соатни ҳам ўз ҳолига қўймадик.
Бурдик вақтни гоҳ олдинга, орқага.
Табиатнинг берганига кўнмадик,
Нима бўлса чақдик олтин, чақага.**

**Қачон қуёш ботар, қачон чиқар ой,
Аён эрур юлдузларнинг ҳолати.
Тун ўтмай, тонг отмай қолмас, ҳойнаҳой,
Ҳар нарсанинг бор-ку номи, муҳлати.**

**Аниқ вақтни топиб берар бизга ким?
Ёниқ бахтни топиб берар бизга ким?**

8.IX.1991

ТУЛПОРДА НЕ АЙБ...

**Суворийнинг қўлида қамчи,
Эгари тахт, бедов сўрайди.
Мўлтирайди, кўзида томчи,
Эрк сўрайди, жилов сўрайди.**

**У пойгада ўрнин топмаса,
Эгарданмас, кўзидан кўрсинь.
От чопсаю омад чопмаса,
Эгамданмас, ўзидан кўрсин!**

5.XII.1990

ХАЙР-ЭҲСОН ҚАСИДАСИ

Текинхўрлик — нопоклик, айбдир,
Жони-тани соғга кўп иснод!
Гуноҳга ҳам ботажак, ахир,
Ким бесабаб қўл чўзса, ҳайҳот!

Ғарибларнинг бошини силаш,
Етимларга меҳр-муҳаббат, —
Елғизларни самимий сийлаш,
Қонга кўчган —
бу тарки одат!

Мажруҳлар бор, ногиронлар бор,
Эл ҳашари битказоди том,
Кичикларга шафқат ҳукми ёр,
Кексалар-чун ҳурмат, эҳтиром.

Ердам қўлини чўзамиз ҳар гал,
Фурсатни ҳеч пайсалга солмай,
Хайрихоҳлик, саховат азал
Эъозланар она сутидай!

Одил юрак, покиза виждон
Барҳаётки, биз бормиз, демак.
Савоб иш деб бағишласак жон,
Эл дуосин олиб яшасак!

Сахийларга жонимиз садқа,
Бахилларга қаҳримиз қилич.
Балолардан сақлар садақа,
Уйлар обод, олам бўлсин тинч!

Муҳаббатдан яралган башар,
Шафоатга талпинар замон!
Оқибат деб кўҳна Шарқ яшар,
Яшайди эл, яшар хайр-эҳсон!

8-IV.1990

АСРА ДҮСТНИ...

Дунё дунё бўлмоқ учун рўшно керакдир,
Яхши, ёмон кунларингда ошно керакдир.

Тирик жонни зимистондан Оллоҳ асрасин,
Зулумотни ҳайдамоққа зиё керакдир!

Дарахт бутун илдиз бирлан, устун-ла бино,
Кексайганда суяймоққа асо керакдир!

Ишқ бўлмаса қайдан келар ҳаёт ҳам, бахт ҳам,
Жон риштаси — асл меҳригиё керакдир.

Кулгу, қайғу, висол, ҳижрон, қувонч, айдуҳ бор,
Кимга жазо, кимга жафо, вафо керакдир!

Яшамоқ-чун бу дунёда ҳалол, беармон,
Ишқли юрак, дилда иймон, худо керакдир.

Еру кўкда ҳеч ким, ҳеч вақт устун бўлолмас,
Худо ҳофиз, ул Эгамдан ризо керакдир!

Дўст бўл, дўст топ, асра дўстни, жонни ато қил,
Куйламоққа Нарзий каби мирзо керакдир!

9.V.1993

АЁЛЛАР

Аёлларни севмаслик айбмас,
Севгисини ўғирлаш гувоҳ.
Муҳаббатсиз дунё бир қафас.
Бу ҳикматга бу олам гувоҳ.

Аёлларни қолдирманг ёлғиз,
Танҳоликнинг азоби ёмон.
Аёлларни ўкситманг ҳаргиз.
Оқибати, жавоби ёмон.

Аёлларни ардоқланг мудом,
Ардоқлашга сезинг эҳтиёж.
Қандай зарур шоирга илҳом,
Аёл шундай меҳрга муҳтож!

Ҳаёт борки аёллар ҳар чоқ
Кўнгилларнинг сарварларидир,
Муҳаббати — қалбида чироқ,
Туйғулари — гавҳарларидир.

Аёлларнинг кўксида дунё,
Янги ҳаёт, саодат пинҳон.
Аёлларнинг кўзида зиё,
Қалбада вафо, садоқат пинҳон.

Ёлғон ишқдан сўзласак эртақ,
Аёлларнинг кўзи билади.
Дилга мойил қай ошиқ эркақ,
Аёлларнинг ўзи билади!

1981

БҮЛМАСАНГИЗ ЁНИМДА

Жойига тушмас кўнглим,
Бўлмасангиз ёнимда.
Сўлиб қолар дил гулим,
Бўлмасангиз ёнимдан.

Миндим отнинг белига,
Қамчи урдим ёлига,
Етказарми манзилга,
Бўлмасангиз ёнимда.

Ботгум ботқоқ лойига,
Оққум ишқнинг сойига,
Тутгум кўксим ёйига,
Бўлмасангиз ёнимда.

Ишқ дарди янчиб кетар,
Найзасин санчиб кетар,
Ширин жон сапчиб кетар,
Бўлмасангиз ёнимда.

Ҳувиллаб қолар дунё,
Боқмасангиз бир қиё,
Хира тортади зиё,
Бўлмасангиз ёнимда.

Диллар дилга зор бўлур,
Висол ўйи хор бўлур,
Нарзий дунё тор бўлур,
Бўлмасангиз ёнимда.

10.X.1992

ШУКРОНА АЙТИБ...

Излаб-излаб юардим, бекам, гулойим,
Сизни етказди менга эгам, худойим.
Малоҳатда ягона, мунис, мулойим,
Ишқ қўшиғин куйлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб.

Ғир — адирда лолалар, майсалар кулса,
Субҳидамда шабнамга ёр юзин ювса,
Шамол қувиб изидан бўсалар олса,
Сочларини силайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб,

Нозик қадди-бўйига ҳеч кўз тегмасин,
Беқасам ёр камзулин нуқра тугмасин,—
Бегона қўл адашиб зинҳор узмасин,
Эркам, сизни ўйлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб.

Талпинаман, соғиниб ёр висолига,
Ҳамдам бўлиб яшайман бахт — иқболига,
Қолмайин деб ишқининг мен уволига,
Севги созин созлайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб.

Муҳаббатнинг бўлурму кечми, эртаси,
Ўқитилар бир умр ҳаёт, ишқ дарси,
Ошиқ Нарзий рози — бу, юрагин қарзи,
Тонгда толе тилайман шукрона айтиб,
Тунни тонгга улайман шукрона айтиб.

31.I.1992

ЖУФТ ТУРНАЛАР УЧГАЙМИКАН

Кўнглим мисли оппоқ дафтар,
Варақламиш нозик дилбар.
Келтирсин деб ёрдан хабар,
Тикиламан кўкка саҳар,
Жуфт-жуфт турна учгаймикан?

Талпинаман ошёнига,
Шошиламан ёр ёнига,
Ўтлар тушмиш ширин жонга.
Инсоф берсин имонига,
Дилга ором кўчгаймикан?

Мафтун бўлиб жамолига,
Бахтим қўшиб иқболига,
Етолмасам висолига,
Қолур умрим заволига,
Хаёлимдан ўчгаймикан?

Содиқ қолсам вафосига,
Жонни берсам жафосига,
Ишқим боғин раъносига,
Эрка кўнглим зебосига,
Ишққа қасам ичгаймикан?

Ишқ берилар дилга бир бор,
Умр каби, эй диловар,
Ардоқлайлик севиб такрор,
Қолсин, биздан бўлиб ёдгор,
Қалб вафодан кечгаймикан?

Сўраб борсам кошонасин,
Бошдан сочсам дур шодасин,
Куйга солсам ишқ номасин,
Тавоф айлаб остонасин,
«Ёр бўйнимдан қучгаймикан?»¹

26.XII.1993

¹ Султон Акбарий қаламига мансуб.

ИШҚИМ КУЙЛАБ УТАРМАН

Узгачадир бугун борлиқ ҳам,
Қуёш тутди қўлимга қалам,
Гул баргида ўйнайди шабнам,
Сизни қутлар ям-яшил олам,
Субҳидамдан сўрайман, бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!

Шукур айтай Оллоҳ Тоалога,
Сиз келгансиз ёруғ дунёга,
Умр ўхшар оқар дарёга,
Олам тўлди қўшиқ, навога,
Дарёлардан сўрайман, бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!

Тиниқликни оплоқ наҳордан,
Фориғ бўлиб буткул ғубордан,
Олганмисиз покликни қордан,
Тароватни сўлим баҳордан,
Саболардан сўрайман, бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!

Қошингизга ҳилол қўнганму,
Кўзингизни оҳу берганму,
Тилингизга асал томганму,
Ўт қарашлар моҳир мерганму,
Оҳулардан сўрайман, бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!

Сиз деб тунни тонгга улайман,
Умрингизга толе тилайман,
Севги сирин дилдан сўйлайман,
Қўшиқ қилиб ишқим куйлайман,
Ғазаллардан сўрайман бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!

**Танлаганим — гўзалим, сизсиз,
Қуйлаганим — газалим, сизсиз.
Тилимда бол — асалим, сизсиз.
Нарзий топган — висолим сизсиз,
Еру кўкдан сўрайман, бекам,
Гулу нурга ўрайман, бекам!**

3.1.1994

СЕВГИМ СИЗГА СЎЙЛОЛМАСМАН

Сиз кетдингиз қалбим чўглаб,
Бир келмайсиз мени йўқлаб.
Севги қурғур қўймиш, жоним,
Бир умрга бизни боғлаб.

Дардим сизга айтолмасман,
Сиздан олис кетолмасман.
Ишқ йўлига кирдим, нетай,
Бу йўлдан ҳеч қайтолмасман.

Ҳусн сўраб Ойдан ҳам сиз,
Ҳатлаб ўтиб сойдан ҳам сиз,
Олиб буткул ҳаловатим,
Дуч келдингиз қайданам сиз?

Ишқ кўкида ҳилолимсиз,
Сўнмас баҳор, иқболимсиз,
Айрилиқ ҳеч ажратолмас,
Муҳаббатим, висолимсиз!

Сиз кетдингиз қалбим чўглаб,
Бир келмайсиз мени йўқлаб.
Севги қурғур қўймиш, жоним,
Бир умрга бизни боғлаб...

3.X.1990

ШЕЪР БИТИБ ОШИҚ ЮРАКҚА

Учратиб қолдим сени,
ёр, ногоҳ чорбоғда мен.
Жонга ўт тушди, малак,
ўтда хўб ёнмоқда мен.

Қалб бўлиб, оташ бўлиб,
ишқ мени ўртар, нетай,
Олишар ишқ жон ила —
жонталаш, қийноқда мен.

Ишқ оқар дарё мисол,
бор азал қўш соҳили,
Зор кутар соҳилда ёр,
интиқиб қирғоқда мен.

Икки дил совчи эрур
бир-бирин севгисига,
Шеър битиб ошиқ юракка,
бахт тилаб овлоқда мен.

Наъра тортса ўтли қалб
гулдулар еру фалак,
Розиман, кулдай куйиб,
ишқ учун чақмоқда мен.

Нарзий дер топгай камол
ишқ вафо гулбоғида,
Севгига содиқ бўлиб,
ишқ билан қолмоқда мен!

13.IV.1990

КҮНГЛИМ СЕНДАДИР

Ғунча очилмай қолмас,
Тугун ечилмай қолмас,
Маржон ссчилмай қолмас,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Шамол бўлиб тинмасман,
Ниҳел бўлиб синмасман,
Юрагингни билмасман,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Қуёш кулиб боқади,
Дарё тўлиб оқади,
Ишқинг қалбим ёқади,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Муҳаббат бир тилсимдир,
Юрак ишққа таслимдир,
Ишққа совчи кўнглимдир,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Юрак тори — созингми,
Ўт қарашинг нозингми,
Табассуминг розингми,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Қайдин сени учратдим,
Ўзимни ўтга отдим,
Оромимни йўқотдим,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

Дерлар: — ноумид шайтон,
Жавобин бергин, жонон.
Ишқингда Нарзий сарсон,
Менинг кўнглим сендадир,
Сенинг кўнглинг кимдадир?

1.XII.1989

АМАЛ ТАЛАШ

(Бир амалпарастнинг хиргойиси)

Эй, биродар, топсанг имкон, амал талаш,
Усай десанг сен беармон, амал талаш.

Жон талашму, қон талашму — нима фойда?
Сенга керак шуҳрату шон, амал талаш.

Елкангни тут, тушмасин ҳеч осмон қулаб,
Кўк тоқига қўйиб нарвон, амал талаш.

«Вазифанг бор — обрўйинг бор» — ўйингда шу.
Турсин саф-саф, қўш телефон, амал талаш.

Дунёни сув олса олсин, киприк қоқма,
Ёнса ҳамки бутун ўрмон, амал талаш.

Ўзингни бил, ўзгани қўй, амалдор бўл,
Бўлай десанг танҳо бек, хон, амал талаш.

Бу дунёга бир келибсан, отингни сур,
Омад, ахир, келмас осон, амал талаш.

Номусингни бозорга сол, яшай десанг,
Олмоқ учун нишон, унвон, амал талаш.

Туша кўрма асло мансаб тож — тахтидан,
Ёзиб фармон, бўлиб султон, амал талаш.

Молингни сот, номингни сот, вазифа ол,
Бошин эгиб келсин жаҳон, амал талаш.

Ҳар нарсанинг сарҳисоби, охири бор,
Ютар бир кун сени ўпқон, амал талаш!

10.IX.1990

МИШ-МИШ ЁМОН

**Келмангиз, о рўбарў, дуч, миш-миш ёмон.
Тонмагайсиз обрў, шон ҳеч, миш-миш ёмон.**

**Бу «ҳунар» — теккан касал ётлар учун,
Кўплар тўплар «қудрату куч», миш-миш ёмон.**

**Ҳаёт борки ёнма-ёндир шубҳа, гумон,
Минг бор ўлчаб тўнингни бич, миш-миш ёмон.**

**Берган азал дарсу сабоқ шайтонга ҳам,
Тандә ўйлаб, дўст, қасам ич, миш-миш ёмон.**

**Солиб иғво, ёру дўстни душман қилур,
Қадоқ қўлга тутгай қилич, миш-миш ёмон.**

**Иғво, бўҳтон, ғаламислик илдиз отгай,
Балолардан буткул воз кеч, миш-миш ёмон.**

**Ботма афсус, сўнг надомат ботқоғига,
У чоғ бўлгай пушаймон кеч, миш-миш ёмон.**

**Диёнат бор, ҳақиқат бор, заковат бор,
Одил замон, жумбоқни еч, миш-миш ёмон.**

**Виждонинг бор, қалбинг тингла ҳар гал, Нарзий,
Ошно бўлма, қоч, қуруқ, пуч, миш-миш ёмон...**

14.VI.1989

САДОҚАТ СИРИ

Нур улашди қуёш уззу кун,
Камалакни айлаб гулдаста.
Ўз ўзидан бўлиб шод, мамнун,
Бошин қўйди уфққа аста.

Олиб кетди ўйнатиб, чўғдай
Кафтларида алвон олмани.
Ёқут жомда тутди қизил май,
Ваъда айлаб бизга эртани!..

Офтоб янглиғ ҳар куни бошдан
Сочсак қани ўз меҳримизни?!
Сабоқ олиб бобо қуёшдан
Асрэлсайдик бир — биримизни!

3.1.1994

М У Н Д А Р И Ж А

«Умр оқар дарё мисол» 4

I. БАТАНИМ, ОНАМ — ОЛТИН БЕШИНГИМ

Эрк муборак	5
Оққан дарё оқади	7
Ўзга юртда шоҳ бўлгандан	9
Тўйларинг муборак	11
Талабалнк йилларим	12
Қирқ қулоқли қозон қўшиғи	13
Амир Темур ҳақида қўшиқ	15
Руҳингизни айлайман тазоф	18
Сиз мени билмайсиз	20
Тавба-тазарру каломи	21
Моҳингиз мангудир	23
Тилло бош ва қонли тош ҳақида	26
Устоз, сизни соғиндик	27
Қорақалпоғим — кўзмунчоғим	29
Бўлганмисиз Фарғонада	31
Келди Наврўз сизу бизни сўроқлаб	32
Ҳаёт ҳақиқати	34
Ҳуқуқ	36
Ёнғоқ дарахти	38
Евуз қўллар	39

Билса бўлар	40
Ўйнашиб бўлмас	42
«Умр ҳам мустақкам иморат эмас...»	43
Ўзингга бер саволни аввал	43
Тақдир тақозаси	44
Ўлик моллар ва тирик жонлар баёни	45
Қайтар дунё бу	46
Муножот	47
Шоирлар қалпоғи	49
Дарс, арз, қарз, дарз ҳақида	50
Менинг мучалим	51
Виждон олдида	53

II. ИШҚИМ КУЙЛАБ ЎТАРМАН

Муҳаббат таронаси	55
Нигоҳ гувоҳ	56
Қора сочлар	57
Хушторман атиргулга	58
«Яхшиямки сиз бор дунёда...»	59
Ой нон эмас	60
Манзил яқин, йўл қисқа бўлса	61
Йўқотдим-ку	62
Мени асра, юрагим	63
Кетма	64
Нозик жоним тикдим	65
Ўйнашманг кўнгил билан	66
Отабекнинг қўшиғи	67
Икки ўртада кўнгил	68
Қалам бошқа, қош бошқа	70
Илҳом чашмаси	71
Яхшиларга бағрим — дарё	72
Ҳеч ким устун бўлган эмас	74
Асрасин	76
Дил дўсти бор, тил дўсти бор	78
Дўст бўлиб сотган ёмон	79

Кечиб бўлмас	80
Муҳаббатнинг ўз фасли бор	81
Дўст-ёр бўлак, ағёр бўлак	82
Юсуф қайда, Зулайҳо қайда?	83
Ишқдан айри кўнгил бўлмас	85
«Чуғурлашиб қушчалар...»	87
Табассум қил	88
Наврўз муборак	89
Кўклам хандон айлади	90
Кўнгил излар	91
Азиз онажон	92
Тулпорда не айб	93
Хайр-эҳсон қасидаси.	94
Асра, дўстни	95
Аёллар	96
Бўлмасангиз ёнимда	97
Шукрона айтиб	98
Жуфт турналар учгаймикан?	99
Ишқим куйлаб ўтарман	100
Севгим сизга сўйлолмасман	102
Шеър битиб ошиқ юракка	103
Кўнглим сендадир	104
Амал талаш	106
Миш-миш ёмон	107
Садоқат сири	108

Литературно-художественное издание

На узбекском языке

НАРМУРАД НАРЗУЛЛАЕВ

(Нарзий)

ВЕЛИКОДУШИЕ

Стихи и песни

Адабий-бадиий нашр

НОРМУРОД НАРЗУЛЛАЕВ

(Нарзий)

МУРУВВАТ

Шеърлар, қўшиқлар

ИБ № 3203

Муҳаррир Равшан Файз

Мусаввир ва расмлар

муҳаррири Ҳабибулло Абдулло ўғли

Техник муҳаррир Вера Демченко

Мусаҳҳиҳ Азиза Ваҳоб қизи

Босмахонага 3.04.94. да берилди. Босишга 12.05.94. да рухсат этилади. Бичими 70×90^{1/32} № 1-бссма қоғозга «Адабий» гарнитурда юқори босма усулида чоп этилди. Босма табоғи 3,5. Шартли босма табоғи 4,1. Нашр табоғи 3,0. Адади 10000 нусхада. 5109 буюртма. Баҳоси келишилган нархда.

Ўзбекистон ЁИ Марказий Қўмитаси «Камалак» нашриёт-матбаа бирлашмаси. Тошкент, 700113. Чилонзор, 8 мавзе, Қатортол кўчаси, 60- уй

Тошкент полиграфия комбинатининг ижарадаги корхонаси. Тошкент 700129 Навоий кўчаси, 30.